

Антропософски вести

Брой 73
КОЛЕДА
ДЕКЕМВРИ 2021 г.

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят – д-р Рудолф Щайнер (1861 – 1925 г.) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

2. Пазач ли съм на моя ангел?
6. Младите хора и духовността
8. Сто години от създаването на списание „Дас Гьотеанум“
12. Размисли върху Откровението - седемте чаши на божия гняв
14. Чувството за комунизъм на принц Чарлз
18. Нови книги – „Мъченикът Рудолф Щайнер“
20. Антропософски групи в България

„Раненият ангел“ от Хюго Симберт (1873-1917)

„Христос ни познава. На една душа, която вижда Духовната наука в истинската светлина, на едно сърце, което чувства Духовната наука в истинското ѝ значение, не мога да предам по-езотерична мисъл от тази: Христос ни гледа.“

(Рудолф Щайнер, „Стихове и медитации“)

ПАЗАЧ ЛИ СЪМ НА МОЯ АНГЕЛ?

В Атенеума – централния художествен музей в Хелзинки, Финландия, се пази уникална колекция от произведения на изкуството от XIX и XX век. През този период финландците се пробуждат за собствената си идентичност като нация, след векове на войни и потисничество от двете съседни държави – Швеция и Русия. Финският народен епос „Калевала“ (традиционно изпълняван като песни) е записан за пръв път през XIX век и оттогава много художници илюстрират дългите истории на сътворението и пътуването на финския еквивалент на Мария, майката на Исус, през космоса, описано в цикъла песни „Марята“. (1)

Финландската народностна душа има дълбока връзка с човешките страдания на земята и непрекъснато търси смисъла на съществуването. Дълбоко меланхолично настроение прониква пейзажа на безкрайните гори, езера и тундра на Севера, което се е отпечатало в душите на нейните обитатели.

Имах щастието да посетя тази красива страна няколко пъти по различен повод през 90-те години на XX век, водейки курсове по антропософска арт терапия в Хелзинки, както и курсове за Валдорфски учители в Тампере. И на двете места срещнах образа на „Ранения ангел“, нарисуван от Хюго Симберг (1873-1917). (Виж стр. 1)

Съзерцавайки тази картина в Атенеума, бях дълбоко развълнувана от множеството загадки, които прозират в нея. По-късно отново видях този образ, този път като фреска в катедралата в Тампере, където художникът беше добавил някои щрихи от промишления пейзаж на заден план.

Още приживе живописиста на Симберг се оценява високо като представителна за Финландското възраждане. След като завършва платното „Ранения ангел“, той получава поръчка за вътрешната украса на катедралата в Тампере, самата тя също символ на Финландското възраждане. Симберг е считан за истински представител на финската народностна душа, въпреки че е от етническото шведско малцинство във Финландия. Неговите картини и рисунки, с повтарящите се теми за смъртта и страданието, с много малко детайли насочващи към надежда и прераждане, отразяват всеобщите чувства на времето. Симберг е известен с това, че отказва да даде каквото и да е обяснение за творбите си, предпочитайки зрителите да намерят собственото си отношение към образите в неговата живопис.

В тази статия си поставих задачата да формулирам личното си отношение към „Ранения ангел“ в по-широкия контекст на необичайната световна криза, която изживяваме сега, като приканвам читателя да ме придружи в процеса на интерпретация. Не твърдя, че точно това е било пророческото намерение на Симберг, създавайки този образ, но добрият художник често е пророк, дори самият той да не го осъзнава ясно.

Съзерцавайки самата картина, ние виждаме странна сцена с две момчета, които носят ангел на носилка. Картината е правоъгълна, в хоризонтален формат, който се под-

чертава от почти паралелната композиция с пейзажа на заден фон, изобразяващ езеро и ниски хълмове в далечината. Предният план е почти лишен от растителност с изключение на няколко кокичета и един самотен храст. Доминиращи в картината са двете момчета и ангелът.

Децата с носилката са облечени в тъмни, мрачни дрехи и изглеждат някак дълбоко съкрушени и разтревожени. Момчето вляво носи шапка, което е обичайно за възрастните. Главата му е леко наведена и очите му сякаш гледат навътре, а не в посоката, в която върви – намръщено тъжно лице в профил, което изглежда потънало в собствения си свят. Момчето вдясно, за разлика от него, е гологлаво и гледа някак изкосо към зрителя – поглед, който не може да се забрави и който е по-красноречив от всякакви думи, макар че остава мълчалив. Този поглед ме прониза дълбоко в сърцето.

Ангелът на носилката е изобразен като момиче в бяла роба, в контраст с тъмните цветове на дрехите, с които са облечени момчетата. Тя е седнала върху носилката, здраво уловена с две ръце за хоризонталните странични пръти, а в дясната си ръка държи малка китка кокичета. Тя е обгърната от дълга бяла роба, част от която се влече на земята пред тежките груби обувки на момчето зад нея, чиито крака лесно биха могли да я стъпчат. Главата ѝ е наведена към земята, златната ѝ коса пада сякаш посърнала върху раменете. Очите ѝ са почти изцяло закрити от превръзка, с изключение на тесен процеп, през който може да гледа надолу. Извивката на главата ѝ се слива с извивката на гърба, които носят покритите от пера криле. Върху бялото на лявото ѝ крило се вижда петно от кръв. Момичето - ангел е босо. Художникът е изобразил фигурата, изписвайки детайлно краката и ръцете, и формата, изпълваща робата ѝ. Тя е приведена, държи се здраво за страничните пръти и трябва да бъде носена от две момчета. Тежестта е посочена ясно. Разбира се, вътрешно ние можем да размишляваме върху представата, че ангелите нямат тегло, защото са безплътни. Но тук художникът ни обръща внимание на нещо друго. Той рисува ангел в човешка форма и ни предизвиква с парадоксалното нараняване, все едно че е ангелът е като нас; по този начин той го прави по-близък до нас, по-интимен и същевременно ни провокира с невъзможността това да се случи на един ангел, на едно чисто духовно същество без физически проявления. В този потресаващ момент ние можем да се пробудим и осъзнаем какво се случва на децата. Това е един от начините, по който да подходим към картината.

Гледайки я, аз изпитвам дълбока и безмълвна тъга, която е трудно да се изрази с думи. Самотата на голия, ранно - пролетен пейзаж, унилите деца с товара, който не би трябвало да носят, дебелим им дрехи в тъмни цветове, които подхождат повече на възрастни, тежките обувки, които ги смъкват надолу – те изглеждат толкова лишени от светлината и лекотата, принадлежаща на детството им. Не мога да не почувствам, че момчето отзад задава въпрос и търси отговор от нас. Какъв ли може да бъде въпросът? Дали не е

„Къде сте? Защо ни изоставихте, възрастни, защо не сте тук да вземете от нас този товар, който не е наш? Защо трябва да носим вашата вина, вашите недостатъци, вместо да ни защитавате, да пазите нашето детство и нашето бъдеще?“

Симберг завършва своята маслена картина през 1903 г. след 7-годишна работа върху нея. Направил е и многобройни скици, които подсказват, че е преминал през активен и напрегнат процес. Би трябвало да е започнал работата си върху тази тема през 1896 г., през последните години от Кали Юга (епохата на тъмнината, описана в индийската митология) и я завършва в началото на новата епоха на светлината за човечеството. (2) Ще измине време, докато светлината се прояви, с предизвикателствата от страна на крайния материализъм, който продължава да се просмуква в нашата култура. Ужасите на две световни войни все още предстоят. И все пак, в размирния XX век се случва и събитието, което Щайнер описва като най-важното събитие на нашето време, повторното явяване на Христос в етерната област от 1933 г. нататък. Сега ние живеем във времето, когато Христос присъства в етерния свят за цялото човечество. Когато Христос живее физически на земята в Палестина преди повече от 2000 години, той е на място и във време, които могат да се определят. Неговото етерно появяване прави възможно присъствието Му навсякъде по цялата земя едновременно. Заедно с това събитие идва и съвместната атака от противодействащите сили насочена към свещения образ на Човека, особено във връзка с неговото детство.

Деца са нашето бъдеще и същевременно нашите историци. Всяка дете родено на този свят преминава през всички фази на съзнанието, през които човечеството като цяло е преминало от началото на земната еволюция. Тъкмо това задълбочено разбиране е основата, формираща подхода на Щайнер към образованието. Малкото дете все още е обгърнато като в люлка от ръцете на своя ангел, свързано е със света отвъд сетивата ни и му трябва доста време, за да пристигне изцяло на земята. През това време то е най-уязвимо и тази духовна истина трябва да се признае, за да се стане постепенно част от сетивния свят по един здравословен начин. Свещените години на ранното детство трябва да се щадят и нежно да се направляват от грижовни родители, баби и дядовци, учители и приятели. Съвременното родителство е в остър контраст с тези истини и често насърчава неправилната идея, че децата трябва да започнат официалното си обучение колкото е възможно по-рано и дори да бъдат подлагани на съблазнителни на виртуалния свят от най-ранна възраст.

Формалното обучение започва все по-рано и по-рано, и дори се счита, че децата могат да вземат важни решения в живота за себе си, отнемайки всъщност като по този начин детството им. Наскоро в САЩ, например, (а сега и във Великобритания и Европа) обявиха, че децата са способни да решават за себе си още от 11 годишни дали да се подложат на експериментално лечение за ковид-19 без съгласието на родителите си. От друга страна, като абсурден обрат, през последната година и половина виждаме как върху възрастното население се налагат ограничения, които им отнемат правото да действат според собствената си преценка и

здрав разум. Лишеният от право свят на възрастните срещу изискваната от децата добавена отговорност е едно от най-недоглежданото противоречие в драмата, която изживяваме сега.

Как се чувства малкото дете, когато му се казва, че може „да убие баба и дядо“ като ги прегърне? Или когато децата се третират като „свръх разпространители“ на един вирус и затова са опасни за тъй - наречените уязвими хора? Потръпвам като си помисля за психологическите и духовните последствия на такива послания към малките 5-6 годишни деца, които съм виждала да се дърпат настрана при среща с други хора. Няма да забравя лицето на малко момиче, което, на излизане от магазина с майка си и сестра си, видя хората, чакащи на опашка да влязат, бързо вдигна блузката си и закри лицето и носа си, а уплашените ѝ очи почти не се виждаха. Нашите деца получават инструкции да не пеят или говорят високо, нито да се приближават към приятелите си, ако те не принадлежат към тяхното „пространство“. Междувременно, възрастните трябва да чакат, докато някой от правителството им разреши да излизат.

Ние живеем във време, когато всеки от нас е призован да поеме дълбока отговорност за собствените си действия, осъзнавайки все повече себе си и света около нас. Това е предпоставката за постигането на свобода, включително свобода от собствените си емоционални и инстинктивни слабости. Щайнер нарича това вътрешно развитие „съзнателна душа“, която се ражда в човека. Както вече споменах, децата и младите хора повтарят накратко всички предишни етапи от развитието на съзнанието, изминати до сегашната епоха на съзнателната душа.

Лесно е да се разбере пълния смисъл на новата епоха в развитието на човечеството. Според Щайнер, нашата задача през нея е да разберем мистериата на злото и да решим свободно по кой път искаме да вървим. По този път ние трябва не само да се свържем със злото в света, но и със склонността към злото в собствената си душа. Духовният свят се е отдръпнал, за да ни даде възможност да намерим истината чрез собствената си вътрешна работа и ангажираност. Никога досега пред човечеството не е било поставяно такова огромно предизвикателство.

В лекцията си, изнесена през октомври 1918 г. и озаглавена „Работата на ангела в нашето астрално тяло“, Щайнер описва дълбоките промени, настъпващи за човечеството. Една от тях, която е и най-формираща, е връзката ни с духовния свят. Сега сме свободни да нямаме никаква връзка! Това е доста необичайно твърдение. В недалечното минало щеше да бъде невъзможно да не се взема предвид работата на духовните същества, а в още по-далечното минало липсата на такава връзка нямаше да има никакъв смисъл, защото тези възвишени същества реално са присъствали и хората са можели да ги почувстват, видят и чуят сред тях. Разбира се, вече не е така. Сега трябва да направим усилие и да направим избор да създадем такава връзка.

Способността да избираме означава, че трябва да живеем с последствията от нашия избор, дори да не осъзнаваме какъв е той. Това е една от мистериите на нашето време. Ние често разбираме дали сме взели правилното решение

едва когато обърнем поглед назад. Духовният свят вече не ни направлява и ние трябва да застанем на собствените си крака.

Същевременно, в лекцията се подчертава, че духовният свят може да ни помогне, ако решим да го приемем. Това е същността на въпроса – ако приемем с нашата способност за мислене, че духовният свят реално съществува, ние започваме да усещаме присъствието на тези същества и тяхната невидима работа сред нас. В лекцията Щайнер дава за пример съществата, които са най-близо до нас – нашите ангели. Те се опитват да ни подготвят за най-важното събитие на нашето време, срещата ни с Христос в етерния свят, но те могат да вършат тази работа само ако ние сме готови да се отворим съзнателно за тях.

Техният призив е да развием емпатия към страданията на другите, да изживяваме свещения характер на всяка човешка среща и да развием мисленето си така, че да разбираме духовни мисли. Тези три нови способности, дори в първоначалната им плаха форма, могат да отворят пред нас богатството на един нов свят, възможност и сила да посрещнем предизвикателствата, появили се в резултат от сегашното мощно надигане на злото в света. Ние сме наистина призовани да преодолеем материалистичното си мислене.

Втората половина от лекцията е много отрезвяваща. Тук Щайнер говори за последствията. Ние сме свободни да изберем собствените си духовни практики и така трябва да бъде в наше време. Щайнер описва обаче и последствията, ако пренебрегнем работата на ангелите в душата ни. Тези последствия се появяват като противоположности на трите благородни качества, посочени по-горе и водят надолу към бедната на под-човешкото. Най-опустошителният аспект от това описание е осъзнаването, тъй като вече живеем сред тези противоположности, на следното:

- Светът на низките инстинкти измества емпатията в историите за неописуемите злоупотреби в целия свят, особено с деца.
- Медицинската тирания, която възникна от чисто материалистичното разбиране на здравето и болестта, вместо да признае вътрешната мъдрост в създаването и индивидуалното ръководство на нашата съдба.
- Замяната на възможностите ни за свободно мислене с изкуствена интелигентност и трансхуманизъм или, както се изразява Щайнер, създаването на „свръхчовека“.

Тази лекция е само един пример на точното описание, дадено от Щайнер за нашето време 100 години преди събитията да се проявят.

Най-потресаващото последствие от съзнателния отказ да изберем да работим с нашите ангели е че тогава ние сваляме ангелския свят в бездната заедно с нас. Това беше шокиращото ново откровение за мен, когато преди години за пръв път прочетох лекцията. Сега я препрочетох отново и, поставяйки я в контекста на скорошните събития, на няколко пъти щеше да ме обземе пълно отчаяние, ако нямаше други хора с такова разбиране, братя и сестри в духа, които се заех да издиря веднага щом събитията започнаха да се случват. Дълбоките и понякога съвсем неочаквани връзки,

които създадохме, бяха огромен извор на сила за мен и – смея да кажа – ми донесоха определено усещане за радост и благодарност. Това ми помогна да завърша самотния си път към разбирането на сегашните събития и да ги проникна с духовно обяснение. Тези моменти на отчаяние ми дадоха също така възможност да задълбоча връзката, която имам, с моя ангел, всяка сутрин и всяка вечер, подготвяйки се съзнателно да вляза или изляза от света на сънищата.

Сега бих искала да се върна към „Раненият ангел“ и децата, които го носят, и да отправя към всички нас сериозни въпроси. Този ангел не е техният ангел, иначе щеше да има двама ангели – те носят товара на някой друг. Едното дете е напълно затворено в себе си. Днес често виждам такива деца, деца, които се изолират от възрастните, защото те не разбират детските мечти. Момчето вляво изглежда е представител на дълбоко депресираните – дори склонни към самоубийство – деца, за които доста се говори днес. Именно те носят преждевременното поемане на отговорност и живеят с чувство за виновеност, която не е тяхна. Лицето на другото момче изразява оскърбление, гняв и обвинение, но задава и въпроси, на които е трудно да се отговори. Той би могъл да се счита за представител на отхвърлените от обществото, децата с познания за живота, получени от улицата, онези, които считат, че не всичко от света на възрастните е предназначено за техните очи и души. Именно те не разбират докрай, но усещат, че е извършено престъпление.

Би могло да се каже, че те приличат на децата в приказките, които са принудени да напуснат дома си, защото мащехата ги храни само с падналите от масата трохи. Мащехата не трябва да се бърка с множеството чудесни мащехи в днешните семейства, които живеят заедно. На езика на приказките обаче, тя е заела мястото на истинската майка. Думата материализъм идва от „матер“ (на латински майка), падналата майка, а не майката на изобилието и грижите, земната майка, която дава всичко за децата си.

И все пак, в картината прозират и лъчи на надежда, макар че трябва да се търсят. Белите цветчета в голия пейзаж блестят като паднали звезди, безмълвен поздрав от откъсания свят. Малката китка кокичета в ръката на ангела, който прилича по-скоро на дете, е едно малко съкровище, подобно на „съкровищата“, които децата обичат да събират и които очите на възрастните не винаги забелязват и оценяват по същия начин.

Въпреки това, ние продължаваме да носим това детско качество, независимо колко е забулено и скрито. В психологията често го наричат „раненото вътрешно дете“, детето, което се нуждае от приемане, внимание и лечение. На езика на духовното разбиране вътрешното дете не е свързано с нашето минало, а ни отвежда в бъдещето, към човека, който можем да станем, ако започнем да работим заедно с нашия ангел – Пазача на нашето Висше Себе.

Светът на ангелите и нашето вътрешно дете се намира в областта на имагинацията – не фантазията, а живата, развиваща се картина на една реалност, която може да се пробуди в нас – способност, описана от Рудолф Щайнер като първата свръхсетивна област зад будното ни дневно съзнание.(4) Тук намираме себе си в етерния свят, светът

на жизнените сили, проникващи всичко, което живее и диша. Тази област е достъпна дори ако не сме постигнали ясно-видство. Ние можем да обучим мисловните си способности да схващат духовните реалности и така да приемаме вътрешните си възприятия за толкова реални и конкретни, колкото и външните възприятия от ежедневието ни живот. В тази „ангелска лекция“ Щайнер подчертава огромното значение на това за получаването на послания от нашия ангел, които могат да ни подготвят да срещата с Етерния Христос. В много други лекции той посочва съвсем ясно, че ще намерим път към този свят, ако се свържем с качествата невинност и чистота, ако търсим радост в малките неща; с други думи, ако открием детските качества, които все още живеят в нас. Както величественото, осеяно със звезди небе изчезва от сетивното ни възприятие със светлината на деня, но въпреки това продължава да присъства, така е и със света на ранното ни детство, който донасяме със себе си от небето и забравяме. *„Всеки от нас носи това детско качество в себе си и, ако го пазим живо в нас, то ще откликне, когато изграждаме връзката си с Христовия принцип“.* (5)

Това духовно понятие е прекрасно описано от Йоханес Грайнер, евритмист и лектор, включително на тема изкуство. В книгата си „Вътрешното дете“ (6), вдъхновена от творчеството на Щайнер, Грайнер взема един образ от Библията, когато Христос говори за вътрешното дете:

„И между тях възникна пререкание, кой от тях ще бъде най-големият. А Исус, като прозря мисълта на сърцето им, взе едно детенце, постави го при себе си и им каза: Който приеме това детенце в Мое име“, което означава, че който се свързва в името на Христос това, което все още е останало от пред-Луциферичния период [преди събитията в Рая] *„Мене приема; и който приема Мене, приема Този, Който Ме е изпратил“* (Евангелието на Лука 9:46-48), което означава този, който е изпратил съответната конкретна част от човешкото същество на земята. Това подчертава огромното значение на детското, останало у нас, което има нужда да бъде съхранено и обгрижвано в човешката природа.

Ако вземем духовната реалност в душата си и почувстваме належащата необходимост, с които са изговорени тези думи, пред нас се отваря друго измерение на разбирането във връзка с атаката върху детството, на която сме свидетели. Тя е съвместна атака и в крайна сметка цели да убие и елиминира самата същност в нашите души, която е способна да приеме Христовия принцип.

В друга своя книга – *Es Ist Alles Ganz Anders* (7) – Грайнер формулира по изключителен начин твърдението, че ние трябва да се научим да станем ангели един за друг. Това дълбоко ме развълнува и ме накара да осъзная, че и аз в определен момент от живота си бях благословена от някой, който за един кратък час беше мой ангел, даде ми възможност да преобърна живота си и да намеря пътя си в годините, когато бях навършила 20. Нещо изключително е да

разбереш как това може да стане в съвсем кратко време, просто ако някой те изслуша и ти даде време да развиеш непроявените си вътрешни импулси, помагайки ти да се свържеш с индивидуалната задача, която си поставяме за този конкретен живот.

Грайнер обръща специално внимание на объркването у младите хора, дължащо се на дигиталната среда. Непрекъснатото ангажиране с образи от смартфона, таблета и компютрите удавят всички подобни вътрешни образи и съобщения. Но въпреки това ние можем да обърнем внимание на детето или млади човек без да го осъждаме, да го изслушаме и да дадем време на по-дълбоките пластове в душата му да се развият. Така можем да спасим тази безценна вътрешна способност, която често се счита за маловажна в образователния свят от изпити, броене, конкуренция, измерване на постиженията и преследване на други цели за успех.

Грайнер се обръща пряко към представителите на антропософското движение и посочва, че те трябва непрекъснато да са готови да посрещнат предизвикателствата на нашето време, ако не искат антропософията да спре развитието си и да стане неспособна да разбира сегашните събития от духовна гледна точка. Основното му послание е да направи духовните ни стремежи действени в срещите с другите чрез поемането на ангажимента да се придържаме към автентичността, истината и сърдечната си връзка с духа. Това означава, че ние сме призовани да поощряваме и свещения образ на човешкото същество винаги когато е подложен на атака, оскверняване и подигравка.

Аз имам връзка с моя ангел от ранни години, която продължава и през целия ми зрял живот. Началото постави баба ми по майчина линия, която ми разказваше приказки. Аз живея с тези образи дори през тийнейджърските си години, които бяха изпълнени с предизвикателства и тъмнина. И все пак, дълбоко в себе си знаех, че накрая всичко ще свърши добре.

Изучавайки обаче „ангелската лекция“, за която вече споменах, ме обхвана съвсем ново разбиране. Дотогава носех образа на водещата светлина на моя ангел, и на малките и по-големи чудеса в живота ми, които се проявяваха като помощ от това същество идваща в трудните ситуации. Никога обаче не би ми хрумвало, че самата аз съм „пазач на моя ангел“ и че нося отговорност за това възвишено същество, което сега е принудено да докосне земята, макар и съвсем леко (както в картината на Симберг), едно същество, което е паднало и е ранено от това докосване поради това, че не признаваме неговото съществуване и не го чуваме. Освен лекцията, според мен картината също ни показва потресаващите последици от прехвърлянето на нашето отричане от духа върху следващите поколения. Знаейки, че Христовото същество живее в нашето творчество, въображение и духовно - мисловни способности, всеки от нас може да стане този, за който е предназначен да бъде, както и да помага на другите да се развиват. Ние трябва да пазим душата си жива и силна, за да се изправим срещу злото в нашето време.

Карин Ярман

Превод от списанието „Ню Вю“

Преводач: Диана Ботушарова

Бележки:

1. За справка вижте: <https://ir.uiowa.edu/igi/viewcontent.cgi?article=7102&context=etd>

2. Според Индийската митология големите епохи продължават приблизително 5000 години, които се описват съответно като златна, сребърна и тъмна епоха. Рудолф Щайнер посочва, че тъмната епоха (Кали Юга) завършва през 1899, след която изгрява нова епоха на светлината.

3. Етерната област е духовна област, граничеща с нашия физически свят. Тя е областта на растежа и лекотата за разлика от гравитацията, както и областта на нашето мисловна дейност.

4. Рудолф Щайнер, „Теософия: Въведение в свръхсезитивното познание и мисията на човека“, АИ „Даскалов“, 1994

5. Рудолф Щайнер, „Евангелието на Лука“, АИ „Даскалов“, 1995, лекция 10

6. Йоханес Грайнер, Das innere Kind und der Quell der Kreativität (Вътрешното дете и източниците на творчество), изд. Видар, 2019

7. Йоханес Грайнер, Es ist alles ganz anders – Beiträge zur Aktualität der Anthroposophie (Всичко е съвсем различно – мисли за антропософията днес), изд. Видар

Карин Ярман живее в Страуд, Англия. Тя е арт терапевт, писател и лектор.

МЛАДИТЕ ХОРА И ДУХОВНОСТТА

През 2017 г. издателство „Видар“ издава книгата на Йоханес Грайнер „Die Spiritualität der Jugend und ihre Schatten“ в превод „Духовността на младежта и нейната сянка“. Авторът има повече от 25 годишен опит като валдорфски учител и е член на управителния съвет на Антропософското общество в Швейцария.

Обикновено се мисли, че младите са роби на смартфона, но едно проучване на „Галъп“ в САЩ показва, че 95 % от тях вярват в Бога, и че духовността е важна част от живота им. Те не ходят на църква, а търсят лична духовна опитност. Разбира се, дигиталните технологии пречат на развитието на самосъзнанието. Според Грайнер, умствените разстройства са духовни опитности, които младите не разбират. Лекарите, психиатрите и психолозите, ползвайки материалистичната наука, също не ги разбират. Съвременното образование пречи.

Ние, антропософите, знаем, че Кали Юга свърши, че човечеството е преминало прага на духовния свят и че етерното пришествие на Христос е факт от 1933 г. насам. Освен това заради правилното си развитие, Съзнателната душа се среща със злото. Много хора мислят, че смартфонът е продължение на мозъка им и че еволюцията изисква сливането на човека с машина с изкуствен интелект. И че това ще е за негово добро. Но не осъзнават, че това добро ще се превърне в зло. Стивън Хокинг правилно считаше компютърните вируси за живи същества, но не знаеше, че изкуственият интелект ще пороби човека.

Авторът вижда светлина в тъмнината – светлината на духовността у младите, която ще се засили чрез съпротивата на злото. Първата стъпка е изучаването на антропософията, но има много нива на духовност. Младите не четат, не са способни да концентрират вниманието си. Смартфоните намаляват способността им за разбиране. Тяхната духовност е социална и се проявява в общуването. Те са наранени от

света и жадуват за общности, в които да си помагат и да се поддържат. Чувстват се като без кожа и се интересуват от душата си. Искат да избягат от самотата си, общувайки със себеподобни души. С изолацията, предизвикана от Ковид пандемията, изпитват чувство на безсилие, което пък отваря пътя за помощта на духовния свят. Раждането на нещо ново е съпроводено с болка, с преживяване на разпъване на кръст и едва след това на възкресение.

Когато започва да работи като валдорфски учител, Грайнер забелязва, че по-будните и социално зрели ученици от горните класове са социално по-активни и толерантни от нашето поколение. В класовете не се разделят на враждебни групи, например на напреднали, изоставащи и други подобни. „Учениците виждат по-добре от мен самия какво става в душата ми.“ Това усещат още в началото и новите учители. Учениците имат нещо като душевно ясновидство - виждат между думите. Усещат мислите на другите. Например какво аз или другите учители мислим за тях. Имат способността да виждат през бездната на душата си. Изглежда, че се доверяват на ръководещия ги ангел, който е предначертал всичко.

Когато правим класните пътешествия и отношенията ми с учениците са неформални и свободни, те ми разказват миналите си животи и правят ясновидски пророчества. Рудолф Щайнер е казва, че от всеки ученик учителят получава съобщения от духовния свят, защото той се е родил преди тях, докато те са били в духовния свят, след като учителят го е напуснал. Това е от голямо значение за учителите. Учениците стават учители, защото носят в себе си съобщения за посоката на развитие на човечеството. Те носят бъдещето. Въпросът е дали сме способни да ги слушаме и да започнем да правим нещо надвишаващо способностите ни.

СРЕЩАТА С БОЛЕСТТА И ЗЛОТО

Едно от предизвикателствата за младите е, че са изло-

жени на гранични преживявания, в които се включват и други неизвестни неща. Ще цитирам нещо споделено на лекар от младо момиче: „Изведнъж бях вътре в него и чувствах неговите чувства. Нямахте граница за състоянието му, но и не можех да се изолирам като в пашкул. Това беше потискащо и аз избягах от състоянието с канабис*, който ми осигури обвивка.“ Някои постигат това с лекарства.

Друг феномен е себенараняването, водещо до отделянето на душата от тялото. Това е отчаян вик за помощ след лоши преживявания и проблемен живот. При разпит едно момиче казва, че не чувства тялото си. Това предизвиква ужасен страх, изненадваща паника да не изгуби себе си. А когато след себенараняването потича кръв, тя идва на себе си. Много подобни случаи са описани в книгата „Кървя, защото аз съм“.

Разделянето на духа и душата от тялото е прагова опитност. В различните култури на миналото шамани, жреци, посветени в мистериите и други са оказвали помощ. На днешния човек това състояние му изглежда като болест. То се засилва и от пандемията. В заведенията на „Бърза помощ“ в Западна Европа многократно са се увеличили случаите на себенараняване и свръхдоза с наркотици, често с фатален изход. Тийнейджърите са изолирани, тревожни и им е скучно. А това е само върхът на айсберга, който се наблюдава в психиатричните болници. Тази опасност ще нараства вследствие на материалистичния дух, инспириран от Ариман. „Ходейки по Земята, Ариман ще донесе със себе си извънредно повишаване на човешкото земно разбиране. Ние, хората, нямаме задача да пречим... на инкарнирането на Ариман, а да подготвим човечеството да го прецени правилно... Той организира делата си без да бъде забелязан. Това не трябва да стане.“ (25. 12. 1919г.) – предупреждава ни Рудолф Щайнер.

Злото може да вирее на тъмно, в несъзнателното, което не се забелязва. Самотата и изолацията са феномен на епохата на Съзнателната душа. Какво можем да направим? Първото е да сме съзнателни за ставащото. Да извеждаме злото в светлината на съзнанието си чрез разбиране на същността му. Прави се масов експеримент с недостатъчното време за тестване на ваксините. Освен в огромните печалби истинското зло се изразява в непредвидимите засаги последици за здравето на човечеството. В края на четвъртата мистерийна драма се осъществява разговор между Бенедикт (посветеният Рудолф Щайнер като автор) и Ариман, преди Бенедикт да е разбрал кой говори. Когато това става, Ариман иска веднага да изчезне, защото разпознавайки го с мисленето си, Бенедикт получава сила, способна да го разруши. (Бедният Ариман не знае, че той е разпознат със същото мислене, което ще разкрие неговото истинско същество и ще го откупи обратно за правилната еволюция.) Във „Фауст“ Мефистофел казва: „Аз съм силата, която вечно прави зло, но вечността го превръща в добро.“ С други думи „злото“ е ултимативната сила на доброто, защото играе необходимата роля в голямата схема на космическата

еволюция.

Като втора стъпка Грайнер пише: „Ясно е, че трябва да образуваме общности, за да не бъдем победени от силата на Ариман.“ Чрез електронни медии и ваксини Ариман ни държи в изолация. Без силата на Христос не ще можем да победим злото. Сбъдва ли се предсказанието на Рудолф Щайнер, че след 1933 г. хората ще срещат Етерния Христос? Грайнер пише в книгата си, че самият той е преживял такава среща и че има много описания на хора, преживели случилото се с апостол Павел по пътя към Дамаск. Грайнер дори познава такива хора. А за второто предсказание на Рудолф Щайнер, че ще започне виждането на кармическите последици на делата, Грайнер мисли, че голяма част от тези преживявания са били затрупани от съвременния начин на живот. Студеното абстрактно мислене, довело до национализма в Германия, днес действа в образованието, в дигиталните технологии, в разрушителния ефект на корпорациите и т.н. Интелектът все повече се превръща в инструмент на злото. То често ни се присмива, представяйки се за полезно в бизнеса, генното инженерство, ваксините и т.н.

САМО ИСТИНАТА ЩЕ ПОБЕДИ

Как въплъщаващите се души да се предпазят от изкушението да използват мисленето си със зли намерения? Като стане невъзможно разделянето на собственото мислене от живия опит. Днес наричат състоянието на такива хора с думи като дислексия, дебилност, дискалкулиране, дебилност за фигури и т.н. Говорим за хора със специални образователни потребности. Техните качества, всъщност, са душевни сили. Мислите, чувствата и волята вървят по свои отделни пътища.

През двадесет и шестгодишното учителстване в това число и на ученици с дислексия, Грайнер изучава качеството на мисленето им: „Въпреки че имат проблем да напишат на хартия нещо, което е по-скоро интелектуално, отколкото артистично, аз нямах впечатлението, че нещо им липсва. Често това беше техен начин на мислене, резултат от което бяха творчески и цялостни социални идеи. Постепенно той разбира, че това не е инвалидност, а дарба. В антропософската книга „Flensburger Hefte“ има интервю на автора с трима братя аутисти: „Техните души не са успели да се слепят с тялото и да го управляват като инструмент на душата, но вместо това са запазили по-добре връзката си с духовния свят. На въпроса „Всички или само някои от хората са били в досег с духовната наука преди раждането си, или дори в предишния си живот?“ отговорът е, че „Всички са били в контакт с антропософията преди раждането си, но не всички са го направили в предишните си животи, а само някои от нас. Аз бях призован от антропософията в предишния си живот.“

Грайнер пише също за déjà vu (вече видяно) духовни опитности, че във всеки клас въпросът е бил обсъждан и 80 % от учениците го потвърждават. В друга глава от книгата се описва възможността за предсещане и дори предсказване на бъдещи събития: „Аз познавам хора, които със събуждането си знаят какво ще бъде настроението на деня и предвиждат дали ще вземат изпита си по математика и дали дългоочакваната среща ще се осъществи.“

* Леките психотропни вещества са Луциферични, докато героинът и синтетичните са Ариманични (Бел. на преводача)

Авторът е забелязал, че надарените и социално компетентни ученици по-трудно намират пътя в живота си след напускането на училището. Те трудно вземат решения. Предвиждането на кармата прави трудно вземането дори на ежедневните решения, защото срещата с определени хора може да има голямо значение за бъдещия живот. Или обратното - когато осъзнаваш какво ще пропуснеш, когато решиш нещо, отбягваш това, което трябва да се случи. Това се наблюдава все по-често при чувствителните хора.

От друга страна все повече млади хора се обръщат към социални медии, наркотици или бягат във виртуалната реалност, отричайки кармата. Те считат, че имат ограничен избор. Има натиск да следваш другите, а ако не го правиш, си аутсайдер. Длъжен си да се обличаш съответно и да използваш речника на групата, да имаш смартфон и т.н. Засилва се тиранията на съвременните технологии, но къде е съпротивата срещу този нов вид фашизъм? Грайнер очаква младежко движение, подобно на „Бялата роза“ за съпротива срещу Хитлер в Германия. Къде е протестът срещу диктата на медиите, банките, компютърните игри, фармацевтичните фирми и т.н.? Ще вземат ли обратно истинския си живот?

Грайнер открива, че на неавтентичните учители им е трудно да преподават. Учениците не ги слушат, защото когато заспиваме, нашите души и дух преживяват срещите през деня. Учителят чува звука на душите, на които е говорил през деня. Той преживява ефекта от своите думи и дела. От своя страна ученикът преживява душата на учителя и му е неприятно, ако казаните думи и вътрешните преживявания на учителя не съвпадат. От друга страна, ако учителят е

едно цяло със себе си и предмета, който преподава, през нощта се сътворява чувство за истина в душата на ученика. Той живее още веднъж в урока и се свързва по-дълбоко с него. Грайнер казва: „Това не може да се замени с нищо. Идеята, че учителят може да се замени с компютър, възниква, когато отсъствието на човешкото същество в учителя се превръща в болезнен проблем за ученика.“

Когато младите хора стават по-чувствителни към това, което е истинско и автентично, те все повече виждат лъжата и фалша. „Всичко ще се разкрие. Неразкритото от медиите е само външната страна на факта, че всичко ще стане прозрачно. В бъдеще истината ще преобладава.“

Можем да се надяваме, че достатъчен брой млади хора ще се присъединят към вече съществуващата мрежа от интелигентни и енергични хора, които не приемат пасивно атаката срещу човечеството. Оптимистично се надявам, информационната война срещу критиците на сценария с ковид-пандемията да не успее, защото по-добрите млади хора са на наша страна. Битката е между „хората киберги“, отчаяно желаещи да живеят вечно и младото поколение от творци, изследователи и учени, чийто живот е пред тях и не искат да живеят под контрола на „Новата нормалност“.

Волф Форстхофер

Превод: **Йордан Димитров**

Волф Форстхофер живее в град Форес - Шотландия
Статията е преведена със съкращения от английското антропософско списание „New View“ пролетния брой на 2021г.

СТО ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА СПИСАНИЕ „ДАС ГЪОТЕАНОМ“ (продължение от брой 72)

Нахрихтенблат и кореспонденти

От 15 януари 1924 г. се появява седмичното приложение „Какво става в Антропософското общество - новини за неговите членове“, което е плод на току-що завършилата Коледна конференция за създаване на Общо антропософско общество. В последния параграф на учредителния устав се казва: „Орган на Обществото е седмичникът „Das Goetheanum“, който за тази цел трябва да има приложение, съдържащо всички официални съобщения. Това разширено издание ще се раздава само на членовете на Антропософското общество.“

По време на Коледната конференция Рудолф Щайнер свиква „кореспонденти на управителния съвет, които биха поели доброволно задължението, всяка седмица да ни изпращат писма за това, което намират за забележително в духовния живот и което е от интерес за Антропософското общество“. На първо място Рудолф Щайнер споменава Йозеф ван Леер във Виена, холандски търговец на едро, спонсор на различни антропософски институции и първи председател на борда на директорите на Weleda. Посочени са още 15 души, предимно генерални секретари и областни представители. Рудолф Щайнер моли номинираните да потвърдят с вдигане на ръка, че са готови за тази доброволна служба

и обобщава: „Всички личности декларираха, че са готови да поемат задължението да изпращат всяка седмица сведения на редакцията на „Дас Гъотеанум“.

Прегледът на първите годишници показва един отрезвяващ извод: Подаването на информация („информиращите писма“) на генералните секретари и на други хора като редовни кореспонденти на управителния съвет на Гъотеанума „за всичко в интелектуалния и обикновения живот, което може да бъде интересно за антропософите“ (Рудолф Щайнер), от самото начало и до днес почти или изобщо не работи. През първата година има малко дописки от Вилхелм Зейлманс и Лудвиг Полцер-Ходиц. Йозеф ван Леер сам не прави нищо, а прехвърля задачата на един млад сътрудник - Фридрих Хибел. Рудолф Щайнер коментира пред Алберт Щефен, че Фридрих Хибел е единственият, който приема тази поръчка присърце и изпраща редовни дописки. По този начин Фридрих Хибай започва отрано да работи за списанието и когато е на възраст над 60 години - след смъртта на Алберт Щефен (1963) и Пол Бюлер (1966) - поема управлението на „Вохенщрифт“ (Седмичник) с „Нахрихтенблат“ (Информационен бюлетин) - като новоизбран за член на управителния съвет на Гъотеанум и като ръководител на секцията за красиви науки (Schöne Wissenschaften – беле-

тристика). От управителния съвет в Дорнах освен Алберт Шефен, само още Гюнтер Вахсмут прави едва няколко дописки до „Нахрихтенблат“. В съответствие с очакванията на Рудолф Щайнер е имало прегледи на книги и ежедневници с критични коментари и опровержения от антропософски автори, често от Алберт Шефен и това е почти всичко.

Фридрих Хибел

Още в първите януарски броеве Рудолф Щайнер описва в писмата си до членовете защо е необходимо и приложение: Наред с други неща, за „превръщане на хаоса от различни групи в общество с духовно съдържание“. (Рудолф Щайнер в „Нахрихтенблат“, 17 февруари 1924 г.) С това приложение се цели насърчаване на единно, общо съзнание сред антропософите. „Животът, който протича в отделните групи, трябва да може да се възроди пред съзнанието на обществото като цяло. Писмата, в които членовете, които се интересуват от живота на групите, се обръщат към редакцията, ще бъдат обработени от нея. Така ще може да се работи за създаване на общо съзнание в обществото. Само когато членовете в Нова Зеландия могат да научат какво се случва в дадена група във Виена, общото осъзнаване ще бъде възможно. Но това не трябва да е единственото нещо. Това, което се случва в духовния живот на настоящето извън Обществото, също трябва да бъде включено в общото съзнание.“ (Рудолф Щайнер в „Нахрихтенблат“, 27. януари 1924 г.)

Новото списание е за „широта на хоризонта“, „жив интерес към всички явления на живота“ и за здравословна преценка за тези явления. Антропософията „може да получи правилна форма само чрез отворени очи за всичко, което се мисли, желае и прави в света. „Нахрихтенблатт“ трябва да бъде отражение на този начин на мислене в Обществото.“ (Рудолф Щайнер в „Нахрихтенблат“ 27.01.1924 г.). Всички тези неща и гледни точки се отнасят и за „Вохеншриффт“.

Алберт Шефен - Приемствеността

Ранната слава улеснява живота на Алберт Шефен, особено в Берлин и Мюнхен. Като писател на свободна практика, той все още се нуждае от подкрепа. От 23. юли 1920 г. той живее в Дорнах. От учредяващо се в Базел списание за култура „Ars Helvetica – Швейцарско изкуство, литература, музика“, получава примамливо предложение за сътрудник, първоначално с фиксирана годишна заплата от 2000, а след това до 5000 франка, плюс хонорар за собствените му статии като първи служител в редакцията за рецензии и съветник на отделите Драма и Изкуство. В крайна, смет-

ка проектът за това културно списание не се реализира. По този начин на Алберт Шефен е спестен изборът между „Ars Helvetica“ и „Wochenschrift“. През декември 1920 г. Алберт Шефен и Роман Боос се срещат с д-р Ломайер от издателство Рейн в Базел за консултация. «Той каза, че с удоволствие ще приеме в издателството си месечно списание, но за седмично препоръчва вестникарска агенция. Д-р Боос беше повече за седмичник, аз бях повече за месечно издание. Не изглеждаше правилно да вземем решение, преди да сме сигурни, че имаме достатъчно пари.» (Писмо от Алберт Шефен до Ханс Райнхарт от 9.1.1921 г.)

В началото на юли 1921 г. решението е взето в полза на седмичник („Wochenschrift“). „За мен през последните няколко дни се случиха важни преживявания, които вероятно ще доведат до това, че ще прекарвам повече време в съвместна работа с д-р Щайнер, отколкото досега.“ (Алберт Шефен до Ханс Райнхарт, 9.7.1921 г.)

През втората половина на 1921 г. се появява не само първият брой на „неговото“ списание, но и „Wegzehrung“, първият том стихове на Алберт Шефен след няколко романа, в издателство Рейн Базел. Занапред точно тези две противоположни страни, тази на редактора и автора на статии от една страна и на поета, драматурга и романиста от друга, ще го разпъват и заплашват да го разкъсат. Да замине или да остане в Дорнах? Това е екзистенциалният въпрос през първите години. Неговите колеги писатели вече не го разбират и се отдръпват от антропософа. Публикациите му все още се обсъждат, но не и според очакванията на Алберт Шефен.

През 1947 г. Фридрих Дюренмат като цяло възхвалява езика на Алберт Шефен в своята театрална рецензия: „Шефен е написал добри стихотворения и много добра проза“. Но драматургът Фридрих Дюренмат не намира нищо достойно за похвала в драматурга Алберт Шефен. „Пиесата беше тягостна. Лошото изкуство винаги е тягостно. Преценката ни е сурова, но по време на премиерата ние страдахме“. (Фридрих Дюренмат за драмата „Мъченикът“ на А. Шефен, Цюрих 1980)

Антропософите почти не забелязват и не оценяват лириката на поета - с изключение на Рудолф Щайнер. В 22-рото издание на „Wochenschrift“ от 15. януари 1922 г. на първа страница, където иначе би могъл да се прочете текущ преглед на актуалната ситуация от Рудолф Щайнер, е поместена статията му „Алберт Шефен като лирик“, емпатична препратка към новото издание на тома с поезия „Wegzehrung“.

Ако имаше конкурс за проекта за вестник, Алберт Шефен щеше да бъде най-неподходящият по отношение на изискванията. Изборът на Рудолф Щайнер, обаче, пада еднозначно върху него. Алберт Шефен има място в културния свят с публикациите си на книги, той гарантира съвестното, артистично използване на езика и притежава добродетелта да бъде лоялен – и той ще бъде лоялен и на Рудолф Щайнер и неговата задача да управлява проекта „Вохеншриффт“ с приложението „Нахрихтенблат“ в продължение на повече от четиридесет години, независимо от това как се развива или не се развива Обществото и общественото положение.

Алберт Щефен като редактор

След смъртта на Рудолф Щайнер, без неговата помощ и редовните му статии, Алберт Щефен скоро се оказва в трудно положение. „Редакционно съобщение. В резултат на непрекъснато увеличаващата се работа вече не мога да намеря време и спокойствие да пиша моя материал за всеки брой на „Дас Гьотеанум“, както преди. Затова трябва да помоля сътрудниците да удвоят силите си и да пишат и изпращат добре подготвени материали. Нуждая се много от тях. Алберт Щефен.“ („Нахрихтенблат“, 21. февруари 1926 г., стр. 32) Роман Боос, който е безрезервно готов да даде всичко за Рудолф Щайнер, реализирането на антропософията и троичното социално устройство, е замислен да бъде изцяло ангажиран на фронта. Тъй като Роман Боос отпада по здравословни причини, мястото му заема Вили Щорер, който поема неговите задачи. Когато Роман Боос се връща след възстановяването си и след смъртта на Рудолф Щайнер, той се обръща към Алберт Щефен. „Това, което беше като „конфликт“ между нас, аз го разглеждам като случай, при който двама воители се втурват напред в една посока и в един момент удрят раменете си, защото някакво препятствие ги е притиснало един към друг. [...] Безкрайно по-мощна от всичко „срещу“, което би могло да бъде възможно между нас, е грижата и работата за постигане на целта.“ (Роман Боос в писмо до Алберт Щефен на 13. 02.1926 г.)

Във въображаемия процес на кандидатстване за „Вохеншифт“ Вили Щорер би представил опит като журналист и редактор в няколко ежедневника. Вили Щорер обаче не влиза в редакционното ръководство, а е върнат от Рудолф Щайнер в организацията и администрацията на списанието. Вили Щорер притежава енергия, устрем, ентузиазъм за проекта за списанието, той е – така да се каже - гладен за него. Всъщност, Алберт Щефен и Вили Щорер са колеги. Но това никога не се усеща така от нито един от тях. Многобройните критични записки в дневника за поведението и начина на живот на Щорер свидетелстват за голяма разлика. Вероятно Алберт Щефен е направил така, че Вили Щорер недвусмислено да разбере, че принадлежи към друга лига, и то много по-рано от Коледната конференция, когато заема място до Рудолф Щайнер във върховния орган на новоучреденото Общо антропософско общество.

Щефен - редактор против волята му

Алберт Щефен като редактор на „Вохеншифт“ се бори със задачата, с обстоятелствата, с противниците и със самия себе си. След годините си в Берлин и Мюнхен като много уважаван млад писател, Щефен се премества в Дорнах при Рудолф Щайнер. Той приема с нежелание новото предизвикателство да поеме отговорност за седмично списание.

От това специално издание на фондация Алберт Щефен чрез първите публикации от неговия дневник и кореспонденцията му за първи път стават ясно видими неговите вътрешни и външни борби и кризи като редактор.

Брошурата *«Бележки и проучвания за житейското дело на Алберт Щефен»* № 33, издадена от Рюди Бинд, ще излезе през януари 2022, приблизително 100 страници с илюстрации, Фг. 25.

От помощник-градинар през момче за всичко до главен редактор

Паул Бюлер се присъединява към екипа след като списанието е излизало повече от година. Като 20-годишен студент и член на младежкия туристически съюз чрез познанството си с Вили Щорер, той стига до Дорнах. Те се срещат за първи път случайно и мимолетно в Щутгарт при Едуард Райнахер - поет, автор на радиопиеси и драматург, а след това на перона на Щутгартската гара. На младия, потънал в меланхолия лирик, Вили Щорер, с кожено палто и кожена шапка, пушещ, изглежда изпълнен с радост от живота. Те пътуват известно време в един и същи влак, Вили Щорер рисува, двамата разговарят, Щорер му дава за четене мистериозната драма на Рудолф Щайнер „Пробуждането на душите“. Преди да се разделят, Вили Щорер кани Паул Бюлер в Дорнах да прекопае градината му и да спечели малко пари. Седмица по-късно, през април 1923 г., Паул Бюлер пристига в къщата Фридварт, дома и работното място на Вили Щорер, с администрацията на „Вохеншифт“ и офиса на движението за троична социална организация в Швейцария. По време на лекция в Базел, Паул Бюлер среща Рудолф Щайнер и веднага става член на Антропософското общество.

Няколко месеца по-късно, на 21-ия си рожден ден, Паул Бюлер отново е в Дорнах, където помага на Вили Щорер в администрацията, изпълнявайки дейността на куриер между Дорнах и печатницата в Базел. Той действа също така като куриер между редакционния екип и администрацията и Рудолф Щайнер. „Беше преди Коледната конференция през 1923 г., когато една вечер след лекция от къщата, където живееше Рудолф Щайнер, позвъниха по телефона във Фридварт, за да кажат, че той не е получил току-що излезлия брой на „Дас Гьотеанум“. Щайнер искаше да види незабавно всеки новоизлязъл брой и администраторът Щорер му ги предаваше след лекциите в петък. [...] Моят домакин Щорер ме извика и ме помоли да занеса списанието. Колко бях изумен, когато самият д-р Щайнер отвори вратата и извика с оправдан гняв, че няма да търпи такова отношение. Не знаех нищо и казах, че съжалявам. Рудолф Щайнер стана много любезен, ръкува се с мен и каза: „Знам, че не сте виновен. Но предайте по-нагоре.“ Попитах дали иска винаги да получава списанието лично. Да, коректурите също. Тази случка и повтарящото се закъснение на човека, който трябваше да взема от Рудолф Щайнер ръкописите на неговите есета, доведоха до щастливия резултат за мен, да ми поверят тази служба за в бъдеще. Често пъти се притеснявах, когато трябваше да почукам на вратата на ателието, където работеше д-р. Щайнер, носейки му коректурите или готовия брой на Гьотеанум. Да го безпокоя ми се струваше обидно. Но все пак си казвах: Той така иска. [...] Спомням си как, измъчен от условията в къщата Фридварт, исках да говоря с Рудолф Щайнер и да го попитам какво може да се направи по въпроса. [...] По-късно съжалявах, че не излях сърцето си пред него по това време, макар с риск да компрометирам моя благодетел. Може би д-р Щайнер все още можеше да направлява приближаващата катастрофа, в която той навлизаше.»

В продължение на десетилетия Паул Бюлер е много повече от обслужващ помощник. Той консултира и взема ре-

шения относно получените статии, чете коректури, съставя списанието и издава много броеве самостоятелно, тъй като Алберт Шефен често е на път в продължение на седмици. Бюлер е най-добре подготвен да продължи да редактира седмичника след смъртта на Алберт Шефен през четирите години до собствената му смърт през 1966 г. След смъртта на Паул Бюлер, редакцията поема на 63-годишна възраст Фридрих Хибел, а през 1984 г., на 83-годишна възраст, Фридрих Хибел предава редакцията на Мартин Баркхоф и Манфред Крюгер. До Фридрих Хибел предишните служители на седмичника се познавали, били известни един на друг, познавали Рудолф Щайнер и Алберт Шефен приживе.

След като Фридрих Хибел следи развитието на седмичника и статиите в него от разстояние в продължение на повече от четиридесет години, той се обръща като редактор към читателите и заявява, че разглежда критично отношенията между редактори и абонати и че е достатъчно имунизиран срещу обичайните нападки: „Имало твърде много от това, твърде малко от онова в списанието. Това било твърде дълго, онова се разглеждало твърде накратко. Защо едното вместо другото! [...] Разбира се, съдържанието и формата оставят широко поле за пожелания и предложения за подобрене! Няма недостиг на програми и реклами. Но статиите, които отразяват дейностите, често трябва да надхвърлят това, което казват простото приятелство и информацията с общи изрази и износени словоформи. Трябва да се чува индивидуален сърдечен ритъм навсякъде, да се покаже проникната от личното отношение картина, а не просто да се прочете, че на „събитието при напълно заета (!) зала“ отличната (!) лекция беше приета с продължителни (!) аплодисменти (!) и събуди изключителен (!) интерес в ентузиазирания (!) публика.“

Един апел към генерални секретари и представители на областите, към групови ръководители и лектори, към управителни органи и институции на дъщерните движения е напълно безплоден. Дори по времето, когато на Коледната конференция Рудолф Щайнер назначава определени личности за изготвяне на седмични доклади, това остава почти без ефект. Съвместната отговорност трябва да идва от сърдечния поток на вътрешната свързаност. Ако остава само във външните неща, тогава материалите не са нищо повече от самоизтъкване и групова реклама. Редакторът деградира до служител на рекламна агенция, който трябва да публикува доклади и програми възможно най-бързо! »

Вили Щорер – едно ужасно дете

Обратно към дните на учредяването. На 11. ноември 1924 г., в осем часа вечерта при гъста мъгла, кола се сблъсква близо до Баслер Драйщпиц с трамвая на Бирзекбан, идващ от Дорнах. На волана е администраторът на „Вохеншрифт“. Той е купил състезателния автомобил Амилкар, френска марка, едва година и половина по-рано. Сега предната част на колата е отнесена, останалата част е изхвърлена на няколко метра. Шофьорът държи в ръка само счупения волан. Спътникът, Карл Бюркле, приятел и счетоводител в седмичника, е успял да изскочи от колата преди сблъсъка.

Вили Щорер и Карл Бюркле се числят към Центъра за

екшън-комуникации и срещи Фридварт на антропософския Дорнах под вече ясно видимата сграда на Гьотеанума. Във въпросната вечер във Фридварт все още не се притесняват от отсъствието и за местонахождението им тази вечер. От една страна, спонтанните пътувания на Вили Щорер спадат обичайно към дневния ред, а от друга - всички са все още много заети. От последния етаж под покрива се чува руска реч от провеждания там езиков курс. На партера, където живеят Вили Щорер и Нора Берг, се води оживена дискусия между посетители. На първия етаж се чува клавирна музика. Вили Щокер и сестра му, която е евритмистка, са поели домакинството на болния и отсъстващ Роман Боос. Вили Щокер от Шафхаузен, писател и лектор, близък сътрудник на Вили Щорер, в борда на директорите на Futurum, член-основател на клона „Нова генерация“, организира строителни обиколки в Първия Гьотеанум и сътрудничи в работния комитет на Гьотеанума. Щокер установява контакта между Вили Щорер и мецената Ханс Райнхарт. Колегата Едгар Дюрлер от Санкт Гален е получил място за работа и спане в къщата, сега той удря по клавишите на пишещата си машина. Първоначално той поема набавянето на реклами за „Вохеншрифт“, членува в борда на директорите на Футурум и е член-основател на клона „Нова генерация“. От 1951 г. става президент на Веледа Арлесхайм.

Къщата Фридварт по това време е жива и работеща общност от млади служители на седмичника „Вохеншрифт“, с приятели на Вили Щорер, някои от които са на заплата в Гьотеанума. През деня една госпожица Валтер върши офисна работа в администрацията, където в офиса работи и Мирям Ебнер от Щутгарт, която е член-основател и секретар на клона на Вили Щорер „Нова генерация“. Вили Щорер я препоръчва на Рилке в Музот като икономка, но той не я наема. Като резерва Вили Щорер разполага със своя колега Ханс Вилхелм Келер от Шафхаузен, журналист, писател и художник, който пише сценарии за кабаре и театър. Той също е основател на клона „Нова генерация“ в Дорнах, от 1925 г. е редактор на „Швейцарската телеграфна агенция (SDA) в Базел, от 1946 г. е главен редактор на SDA в Цюрих. По това време в къщата се помещават, наред с други неща, секретариати на различни антропософски инициативи и дори издателство: офисът на Швейцарската федерация за троична социална организация, секретариатът на Антропософското общество и Гьотеанума, издателството на Гьотеанума - администрацията на седмичника „Вохеншрифт“, училищната асоциация на училището Рудолф Щайнер в Базел. Това е мястото за контакт за всички посетители на Гьотеанума и за всички, които искат да станат членове. В къщата Фридварт се получават билети за Коледната конференция през 1923 г. за създаване на Антропософското общество. Боравенето на Вили Щорер с различните каси и счетоводства и хроничната му липса на пари са причина за постоянното недоверие към него.

Обратно към колата на Вили Щорер

Това не е единствената автомобилна катастрофа на Вили Щорер, който участва и в автомобилни състезания в района. Но за фаталния инцидент не била достатъчна една

от многото му бързи коли, необходим бил самолет. На 34 години и седем месеца Вили Щорер оставя след себе си не само купчина развалини на Кемпен и един валдорфски ученик, който загива с него, но и планина от дългове, фалит на компанията му, незавършени книги и издателски проекти, „неописуема бъркотия“ (според поета и финансист Ханс Райнхарт) и много нещастни хора. Животът, поведението, талантите и неудържимата самоувереност на някой като Вили Щорер могат да бъдат възприети по-лесно и да са по-впечатляващи в описанията, отколкото да си принуден да ги понесаш като съвременник или дори като служител. Немалко хора го намират за самонадеян. За Алберт Щефен той е прекомерна претенция, както отбелязва в дневника си на 5. юли 1921 г. след решаващия ден за него и „Вохеншриффт“: „Бях дълбоко угнетен и изпразнен от този човек“. Още от ранна възраст на Вили Щорер е ясно, че иска да стане писател и да има свое собствено списание. Най-големият успех на Щорер е излязлото като книга „Индивидуалност – тримесечно списание за философия и изкуство“ с цел „да създаде платформа, на която пред очите на Европа най-различните представители на антропософията се срещат с тези на съвременния интелектуален живот от външния свят“. През четирите години на съществуване на списанието му той успява да спечели Херман Хесе, Робърт Валзер, Франц Верфел, Александър фон Бернус и други за статии в него. Предложението на Вили Щорер за сливане на още едно критично списание за Гьотеанума със собствената брошура на Карл Балмер „Rudolf Steiner Blätter“ (оригинално заглавие „Ahriman's Spiegel“ („Огледалото на Ариман“)) е като боен вик: „Ясно ми е, че новият орган ще трябва да обезвреди доколкото е възможно досегашните „парцали“ „Die Drei“, „Гьотеанум“ и „Антропософия“. От некролога на Вили Щокар, приятел на Вили Щорер, съквартирант и съредактор на „Индивидуалност“ въпреки внимателно подбраните думи, ясно се вижда неговото почти отблъскващо поведение:

Вили Щорер пред неговия самолет - Рудолф Щайнер архив

освобождането му от борда на директорите и на 31. май 1927 г. напуска офиса на „Вохеншриффт“, една година след първото издание на собственото му културно списание „Индивидуалност“. Вили Щорер смята да напусне Дорнах още през 1922 г., когато отношенията му с Рудолф Щайнер и Мари Щайнер изпадат във временна криза. Друг виден глас и оценка е този на Ханс Ерхард Лауер. „Съжалявам за смъртта на г-н Щорер, особено от гледна точка на антропософското движение, защото без значение от колко страни беше атакуван отвътре, в крайна сметка той беше една от най-силните, най-оригиналните ни личности и представляваше елемент в нашето движение, който то не трябва да губи, ако не иска да блокира.

Без постоянната работа на Алберт Щефен, „Вохеншриффт“ трудно би поддържал приемственост през първите 42 години. Без участието на Вили Щорер не би се стигнало (навреме) до първото издание на „Вохеншриффт“.

„Дас Гьотеанум“ – август 1921 г.
Превод: Агенция „Валера“

РАЗМИСЛИ ВЪРХУ ОТКРОВЕНИЕТО - СЕДЕМТЕ ЧАШИ НА БОЖИЯ ГНЯВ

Може ли Бог да се гневи и какво представлява божият гняв? И след като е известно, че целта на човечеството е посредством Христовите сили в своя аз да превърне земята в Космос на любовта, как да разбираме описаното в шестнадесета глава на Откровението изливане на седемте чаши на божия гняв?

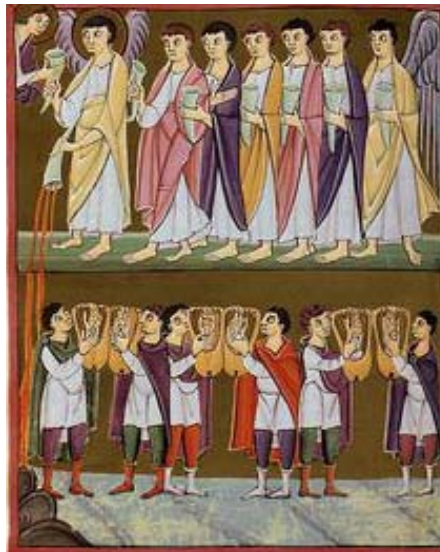
Знаем, че сътворението на нашия свят е плод на божествената любов, проявяваща се във времето чрез различните форми на светлината. Човешката история започва с Живия Божествен Логос - тъчащият живот - светлина,

създаващ свят на истина и благодат. С тези думи апостол Йоан започва своето евангелие - думи, пълни с преданост и любов, свидетелстващи за този величествен изначален момент на съзидание: „В началото беше Словото и Словото беше у Бога и Бог беше Словото. В Словото имаше живот и животът беше светлината на човеците“ (Йоан: 1,1,4) Светът, към който принадлежи човекът се състои от чиста божествена любов, която се проявява външно като светлина. Светлината е любов! И тази вдъхновяваща любов, която е творещата воля на Висшите йерархии действа и гради нашия свят.

Този процес Рудолф Щайнер описва така:

„Вселената, доколкото тя е вселена на човека, в своята вътрешна субстанция и същност се състои от чиста любов; тя не е нищо друго освен чиста любов. Но тази любов е нещо вътрешно, тя може да бъде изпитана вътрешно от душите. Тя никога не би се появила външно, ако първо не е формирала тялото си от етерния елемент на светлината. И ако погледнем на света по наистина окултен начин, ние просто трябва да си кажем: Вътрешната любов се явява външно като светлина. Вселената, доколкото човешкото същество е вкоренено в нея, е изградена от любов, която се проявява навън чрез светлината. И тук имаме работа с всички същества от Висшите йерархии, които се носят от тази любов и които изпитват тази любов вътрешно, но когато искаме да ги възприемем като абстрактна идея, се явяват като светлина. Вътрешният свят на Съществата е любов, а външният вид на любовта е светлина. Това е обективен факт, за който се е знаело във всички мистерии и не е просто убеждение във вярата, а знание, придобито от всеки истински окултист.“ (GA 346, стр. 215) Този процес на съзидание можем да си представим като величествен божествен хор, в който участват всички Духовни йерархии и към чийто съзвучие може да се присъедини и човекът, след като направи духовната любов част от своята създателна същност, посредством импулса на Христос. Мистерията на Голгота е грандиозно духовно събитие, което променя бъдещето както на човека, така и на цялата земя. Всеки, приел живителните сили на този езотеричен импулс, изгражда висшите части на своето същество, постепенно и плавно преобразявайки себето си. Същият път, на планетарно ниво извървява и нашата земя. Постепенно нейното състояние ще става все по-ефирно и фино и след време, ще стане възможно да се съедини със слънцето. Тези бъдещи състояния на земята и човека се явяват пред ясновиждащия поглед на автора на Откровението като могъщи имажинации, съдържащи седемте проявления на мъдростта за всяка от тях: „В седемте послания на Апокалипсиса на Йоан имаме това, което принадлежи към седемте категории на физическия свят, в седемте печата - на астралния свят, в седемте тръби - това, което принадлежи на света на Девакана, а в седемте чаши на гнева - онова, което трябва да бъде изхвърлено, ако човек иска да се издигне в най-висшето духовно, което първо трябва да бъде достигнато в нашия свят, защото този най-висш духовен свят все още е свързан с нашия свят.“ (GA104, стр. 58) За да може да обитава тази астрализирана земя, човек трябва да преодолее несъвършенствата от миналото, олицетворявани от звяра със седемте глави и десетте рога и чрез импулса на Христос да преобрази същността си. Рудолф Щайнер описва процеса така: „Човекът носи седемте глави и десетте рога в себе си. Сега той трябва да се справи с това, като приеме Христовия принцип по такъв начин, че те да бъдат, така да

се каже, унищожени. Защото всеки път, когато човек умре днес, в астралното му тяло могат да се видят телата със седем и десет рога. Те могат да бъдат трансформирани чрез получаване на Христовия импулс. Но ако Христос бъде отхвърлен, те ще останат и ще се явят отново през това време, което се посочва от факта, че чашите на гнева се изливат и земята става, така да се каже, разделена на две части: частта, където хората Хростови се появяват с бели дрехи като избрани, още по време на печата и другата част, където хората се появяват под формата на звяр със седемте глави и десетте рога. Тогава се надига друго животно с два рога, символизирано от числото 666.“ (GA 104, стр. 215) Каква ще

Бамбергски апокалипсис, плоча 29, представяне на чашите на гнева

бъде съдбата на онези, които изостават и не приемат духовния повик на времето? Те ще се отделят в продължение на седем етапа, след като отказват многократно подадената за спасение ръка. А силата, която ще предизвика това отделяне е противоположна на тази, която води приелите Христовата любов. Тази сила не произтича от Духовните висини. Тя е плод на отрицанието, омразата и опустошението, което носят в себе си последователите за звяра. И когато и последната възможност за спасение изчезне, когато Бог оттегли подкрепата си, процесът на разделение ще бъде окончателен. Терминът „божи гняв“ е условен, както и всички картини, които авторът на Откровението описва. Те са духовни метафори, които всеки трябва да усети и разгадае със сърцето си. „Божи гняв“ в смисъла, който днес познаваме, не съществува. Противоположното състояние на Божията любов е липсата на такава. Защото когато човекът сам е лишил себе си от Христовото спасение, се появява силата, отвеждаща го в бездната. Този процес е наречен още „седем язви от последните времена“, когато „сериозни язви се появяват на онези хора, които носят белега на звяра: морската вода се превръща в кръв и целият морски живот е убит, реките и изворите също стават кървави, а слънцето пече хората с голяма сила. Обединението на слънцето със земята, което започва с прозвучаването на седмата тръба, е към края си. Земята преминава в астрално, т.е. звездopodobно състояние. Царството на звяра, който не желае да се събере отново със слънцето, е помрачено. Ефрат, една от четирите райски реки, пресъхва. Светкавици, гръмотевици и глобални земетресения унищожават всички острови и планини и голяма градушка пада по земята.“

Днес хората смятат, че природните стихии са акт на възмездие от висши духовни сили. В пожарите, земетресенията и ураганите те виждат наказателната воля на Бог за греховете и престъпленията си, а в разрушителните сили на природните явления припознават божия гняв. Но от антропософията знаем, че тези природни бедствия са свързани с човешкия морал. И когато божията подкрепа се оттегли, човечеството е изправено пред последствията от собствените си неморални действия. И това не е плод на „божия гняв“, а

резултат от разрухата, живееща в човешките души и диктуваща човешкото поведение. А как се стига до там хората да не разбират духовните послания на времето си? Отново се обръщаме към описанията на Рудолф Шайнер: „Скъпи мои приятели, вземете много чиста вода, абсолютно кристално чиста вода и вземете мръсна гъба, гъба, която съдържа мръсотия вътре. Внесете я в тази кристално чиста вода, потопете я, изстискайте я и оставете водата да изтече отново - мръсна е, мътна. Изсмуканата кристално чиста вода през мръсната гъба и след това изстискана отново се превръща в мръсна вода. Какво може да направи кристално чистата вода, за да предотврати замърсяването, когато гъбата се изстиска? Какво може божествената любов, която извира като чистата светлина и е погълната от епохата на материализма като чиста вода от гъбата, наситена с нечистотия и по този начин се превръща в нещо съвсем различно в следващото появяване? - Ето как можем да видим картината: кристално чистата вода, попивана от мръсна гъба, става мътна, непригодна за пиене вода. Божествената любов, която се появява

в светлината, погълната в епохата на Съзнателната душа от всички съставки на злото, които бушуват латентно или очевидно в човечеството се превръща в божествен гняв. Това е тайната на следващата епоха: ще се появи божествената любов под формата на божествен гняв - божественият гняв, който ще защитава всички от последствията, които възникват в резултат на материалистичната епоха т.е. ние се предпазваме от по-нататъшни увреждащи ефекти, като позволяваме на тези форми да загинат.” (Арк. 16.1.)

Днес цялата вселена се нуждае от християнизираната човешка любов. Доброто ще укрепне в борбата си със злите сили и ще стане още по-силно и всеки човек, следващ собствените си морални импулси ще направи своя избор. Как? Чрез една утвърждаваща мисъл, чрез изричане на духовна истина, чрез подаване на ръка. Така постепенно се научаваме да пазим живота и да култивираме любовта. Научаваме се да ценим добротата, защото отиде ли си любовта, отива си и животът.

Христина Ангелова

ЧУВСТВОТО ЗА КОМУНИЗЪМ НА ПРИНЦ ЧАРЛЗ

На 27 май 2014 г. в Лондон се провежда първата от поредицата инициативи на сем. Лин и Евелин Ротшилд за създаването на нов вид капитализъм, наречен “приобщаващ”. Нейни организатори са те двамата, както и Лондонското Сити, а спомоществуватели са фондациите Форд, Рокфелер, Блаватник, Гетсби и др. Гост-лектори са принц Чарлз, експрезидентът на САЩ Бил Клинтън, директорът на международния валутен фонд Кристин Лагард, управителят на Банката на Англия Марк Кърни, харвардският професор Лаурънс Самърс, управителят на “Униливър” Пол Полман, директорът на “Джон Левис Партнершип” сър Чарли Мейфилд, директорът на “Китайска инвестиционна корпорация” Джин Ликун, изпълнителният директор на “Гугъл” Ерик Шмит и бившият директор на веригата “Сейнсбъри” лорд Дейвид Сейнсбъри. Поканените участници са 250 от 37 страни - политици, институционални инвеститори и лидери от 35 на брой бизнес сектора. Представяваните от тях активи са на обща стойност около една трета от световния инвестиционен доход или приблизително 30 трилиона долара.

Важността на тази конференция е загатната в обръщението на кметлицата на Лондонското Сити Фиона Улф, която определя събитието като “най-изключителния парад на говорители и участници, който тази сграда (Лондонското сити с история от 270 години - бел. авт.) някога е виждала”. (Виж: https://www.youtube.com/watch?v=gRe3cx7XMj8&ab_channel=FTLive)

Ключова и историческа за новия вид капитализъм е възвеждащата реч на принц Чарлз, в самото начало на която той споделя едно свое чувство. (Виж: https://www.youtube.com/watch?v=fa9FnoZeOF4&ab_channel=InclusiveCapitalism, и

също: <https://www.princeofwales.gov.uk/speech/speech-hrh-prince-wales-inclusive-capitalism-building-value-renewing-trust-conference>) Това е чувството за надвиснала нова заплаха от комунизъм веднага след отпадането на старата в края на 1989 г. Ето точните му думи:

„Донякъде объркан от поканата да се присъединя към такава стратосферна група от финансови, икономически и бизнес експерти, мога

само да предположа, че това може да се дължи отчасти на усилията ми през последните тридесет и една години да насърча концепцията за корпоративна, социална и екологична отговорност. Мога да ви уверя, че преди тридесет и една години не много хора се интересуваха от това. Спомням си, че когато желязната завеса падна, се вдигна голям шум около триумфа на капитализма над комунизма. Противно на това, аз не мислех, че нещата са толкова прости. Почувствах, че ако бизнесът не вземе предвид социалните, общностните и екологичните измерения, всичко (свързано с комунизма - бел. авт.) може да започне отначало. Оттук и усилията ми, насочени за изграждането на ефективни партньорства между частния, публичния и неправителствения сектори на гражданското общество.”

От това става ясно, че принц Чарлз вижда връзка между своите тридесет и една годишни усилия и зараждащия се на конференцията нов вид капитализъм. Това се допълва от нещо немислимо, а именно от неговото чувство за повторно надвисваща комунистическа заплаха, свързана с публичната му дейност по нейното предотвратяване.

Този нов призрак на комунизма, подобен на стария, публикуван в “Комунистическия манифест” на Маркс и Енгелс в средата на 19 в., е в основата на неговото чувство, както и на

всичко останало в неговата реч, продължаваща така:

“Какъвто и да е случаят, толкова впечатляващото на днешното събиране е, че всеки от вас, дами и господа, е в такава добра позиция да предприеме действията, необходими за създаването на една нова форма на приобщаващ капитализъм. Това е от решаващо значение, така да го кажа, но ще се нуждае от *силно лидерство*, неограничена енергия, решителност и не малко смелост.”

Без да даде никакви разяснения за новата форма на капитализъм, принц Чарлз приканва всички присъстващи да се присъединят към нея, давайки да се разбере нейната, може би, най-важна от наша гледна точка черта - а именно *централизирания* ѝ характер. Оставяйки настрана “моменталния” характер на поканата, която е от типа “вервайте ми”, изключително интересна е заявената необходимост от “силно лидерство” или, с други думи казано, от единоначалие! Такова обаче беше характерно и за икономическата област на социализма в Източна Европа в рамките на Съвета за икономическа взаимопомощ (СИВ)!

За подобно “силно лидерство” в приобщаващия капитализъм намерява и Кристин Лагард в словото си на същата конференция с въпроса: “Как можем да върнем и поддържаме доверието (в капитализма - бел. авт.)? На първо място и преди всичко чрез осигуряването на това, растежът да е по-приобщаващ и *правилата на играта* да водят до ниво, което е в полза на мнозинството, а не на едно малцинство. ... Така, че за да възстановим доверието, трябва да превключим на по-голяма *интегративност, отчетност*, нужда от по-силно и систематично етично измерение, защото то ще понесе системните последствия.” (Виж: https://www.youtube.com/watch?v=j5qlwP6FRzs&ab_channel=InclusiveCapitalism, 5 мин 43 сек. и 23 мин. 44 сек.)

В превод, тези думи означават, че новата капиталистическа система има нови “правила на играта”, неизвестно от кого определени, изискващи интеграция на участниците, известно от кого определяни, сред които на първо място са тези 250-т присъстващи в залата, които принц Чарлз в речта си по-нататък нарича “пионери”, както и “отчетност” и спазване на някакво неясно и непривично за бизнеса “етично измерение”.

Необходимостта от такова “силно лидерство” принц Чарлз по-нататък в речта си обяснява с това, че:

“Ние живеем в изключителен период от човешката история. Това е време на голямо богатство и възможности, но също така е време, обременено от нарастващи вълнения и трагедии, и утежняващо се бедствено положение на най-уязвимите хора. И, разбира се, това е време на безпрецедентна промяна на околната среда, несъмнено усложнена от предизвиканото от човека глобално затопляне, съпроводено с голямо напрежение върху системите за поддържане на живота на Природата. С други думи, нейните почви, прясна вода, гори, риболов, океани и биоразнообразие се влошават с тревожна скорост. Тези промени заплашват да подкопаят целия постигнат от нас напредък, освен в случай, че успеем да създадем един много по-устойчив и приобщаващ подход.

Ключът към създаването на такъв нов подход трябва да бъде, както аз си го представям, фундаменталната тран-

сформация на глобалния капитализъм. Струва ми се, че трансформацията, върху която отдавна мисля, се отразява в субстанцията на днешната ви среща и въпросът е как да се *пренасочи фокусът на внимание от краткосрочност към дългосрочност*. И с това един автентичен морален ангажимент да действаме като истински пазители на Земята и архитекти на благосъстоянието на настоящите и бъдещите поколения. Много от вас тук днес са пионери в този процес и вие сте показали, че този ангажимент не трябва да води до финансови разходи. Всъщност, както моят „Проект за преосмисляне на устойчивостта“ е демонстрирал доста ясно, само чрез задълбочаването на ценностната система, нашите финанси ще станат устойчиви, водещо до нови източници на печалби.”

В тази част от речта на принц Чарлз стават ясни други важни особености от новия, приобщаващ капитализъм, който, както става ясно, принц Чарлз отдавна обмисля. Това са необходимостта от дългосрочно икономическо мислене, сиреч планиране, което да сложи край на бизнеса от днешен тип, ориентиран, както е нормално, към бързи, краткосрочни печалби. Той трябва да бъде урегулиран *дългосрочно*, което, както излиза, трябва да стане със средствата на “предвидената” или планирана икономика. Ако това стане обаче, това би бил един нов вид социалистическа икономика, каквато беше онази в миналото. Това би била една икономическа диктатура, оглавена от хора, приписали си правото да определят това, което е правилно, или “правилата на играта” в областта на икономиката.

Речта на принц Чарлз продължава с още аргументи в полза на необходимостта от взимане на “интегрирани” в смисъла на казаното от Лагард, или планирани дългосрочни решения - което е важното - преди всичко от избраната “стратосферна група от финансови, икономически и бизнес експерти”. За тези хора се предполага, че трябва да дадат пример на целия останал бизнес, което е свързано и с въвеждането на нов “морален” елемент, наречен тук “смислена възвръщаемост”, сякаш тази, позната до момента при капитализма няма смисъл и стойност:

“Ако има цена, която трябва да се плати за необходимата трансформация, това ще бъде изоставянето на следващото, на пръв поглед лесно, *краткосрочно решение*, което сегашната ни форма на капитализъм смята за необходимо и вместо това фокусирането върху подходи, които постигат трайна и смислена възвръщаемост.

Това, например, може да означава обръщането на внимание както на социалния, така и на екологичния капитал. Би означавало поставянето на младите хора в сърцето на практиките и плановите стратегии на компаниите, за да се преодолее по-ефективно нарастващата световна криза на безработицата сред младите хора. Това също би помогнало на тези, които са най-уязвими в нашите общества. В края на краищата, може би си струва да се има предвид, че основната цел на капитализма трябва да бъде обслужването на *подалечните, дългосрочни интереси* и грижи на човечеството, а не обратното. Така че, спешно внимание трябва да се отдели на външни фактори като тези на околната среда. Ще трябва да се отчетат правилно емисиите на въглероден ди-

оксид, употребата на вода и торове, замърсяването, което произвеждаме и биологичното разнообразие, което губим. Всичко това трябва да бъде правилно и всеобхватно взето предвид при вземането на икономически и национални решения, тъй като приобщаващият капитализъм не може да бъде наистина приобщаващ, ако зависимостта от природния капитал - това, което Паван Сукдев проникателно описва като „икономическата невидимост на природата“ - също не се вземе предвид при изчисляването на ценностите и икономическата стойност.”

Тук отново се набляга на “по-далечните, дългосрочни интереси”, които реално могат да бъдат следвани само чрез някаква форма на икономическа координация, каквато беше налице при централизираното социалистическо управление. Усещането за морал в загрижеността за природата у младите хора е друга особеност на речта на принц Чарлз, както и на новия вид приобщаващ капитализъм, наричан най-често от създателите си “справедлив”. Тя се подчертава непрекъснато от различни страни, специална роля, в което играят папа Франциск и Ватиканът, които през 2019 г. се включват като партньори на Съвета за приобщаващ капитализъм, основан вследствие на тази конференция от сем. Лин и Евелин Ротшилд.

В заключителните думи в речта на принца, изчетени с по-забързан тон като констатации за състоянието на природата и “милионите бедни селяни”, отново се говори за “истинската, дългосрочна стойност както на природата, така и на човешките общности в сърцето на бъдещите икономически и инвестиционни модели, гарантирайки социалната, екологичната и търговската възвръщаемост, която е наистина устойчива”:

“Дами и господа, ние сме изправени пред ключов момент от историята. Или ще продължим по пътя, който сякаш колективно сме предопределени да следваме, очевидно заради онези, които така шумно и агресивно отричат, че нашият действащ днес модел има някакво влияние върху опасно ускоряващото се изменение на климата - аз се страхувам, че ще доведе до собственото ни унищожение - или ще изберем да действваме преди да е станало твърде късно, използвайки цялата сила и влияние, които всеки от вас може да окаже, за да се създаде приобщаващо, устойчиво и дълготрайно общество. Разбира се, ще се стигне до взимането на трудни решения и, едно предвиждане от мен - в краткосрочен план вие няма да бъдете популярни сред съратниците си, но ако проявите твърдост и предприемете действията, които са необходими, аз уверено мога да ви кажа, че ще бъдете многократно възнаградени. Не на последно място, ще можете да се погледнете в огледалото и да кажете с пълна увереност, че сте направили всичко възможно, за да създадете такъв вид трансформация, която поставя истинската, дългосрочна стойност както на природата, така и на човешките общности в сърцето на бъдещите икономически и инвестиционни модели, гарантирайки социалната, екологичната и търговската възвръщаемост, която е наистина устойчива. Той също така ще отрази с точност и ще подкрепи подобаващо взаимозависимите отношения между хората и множеството

биоразнообразни видове, на които, независимо дали ни харесва или не, разчитаме за нашето оцеляване и дългосрочно благосъстояние. Това, дами и господа, ако ми позволите да ви напомня, е критично важен приоритет за милионите селски бедни, 350 милиона от които само в Индия зависят от продължаващото предоставяне на екосистемните услуги на Природата - с други думи, както отново Паван Судев го нарича, „брутния вътрешен продукт на селските бедни“.

През следващите осемнадесет месеца и имайки предвид неотложността на ситуацията, с която се сблъскваме, светът се изправя пред това, което вероятно е последният ефективен прозорец за освобождаването от коварната примамка на „последния шанс“, водещо до едно амбициозно, справедливо и далновидно многостранно съглашение в контекста на целите на устойчивото развитие след 2015 г. и Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата. Надявам се и вярвам, дами и господа, че интелектуалното, финансовото и моралното лидерство, събрано днес тук, ще допринесе колкото е възможно повече за успеха на тези процеси и мога да ви пожелаая само една вдъхновяваща и конструктивна среща. В очакване съм на следващата фаза на вашите начинания, за да предложи своята малка подкрепа, на която съм способен.“

Тук прави впечатление идеята за “дълновидно многостранно съглашение”, за което говори и Кристин Лагард в своята реч, включваща присъстващите в залата, но... изключваща всички останали. В този смисъл новият капитализъм не може да бъде наречен “приобщаващ”, а напротив - “изключващ” или обявяващ икономическа война на останалите. Тя се очертава да бъде предвождана именно от “интелектуалното, финансовото и моралното лидерство” на присъстващите.

Обобщено, в тази декорирана с много екология и загриженост за планетата и бедните реч изпъкват особеностите на един все още не много ясен, но амбициозен, нов вид капитализъм, сред които има и такива, които го сродяват с комунизма. В края на своята реч принц Чарлз заявява, че следващите осемнадесет месеца са решаващите за промяната, откогато датират и следващите фундаментални за нея инициативи - Коалиция за приобщаващ капитализъм, създадена през 2015 г. от Лин де Ротшилд; втора такава конференция за приобщаващ капитализъм, също проведена в Лондон, на която присъстват представители на Ватикана; произтичащият от нея Глобален Fortune-Time форум през 2016 г. с домакин Ватикана, където се ражда решението за неговото включване в Съвета за приобщаващ капитализъм на Лин де Ротшилд, сформирани през 2019 г.

Така, за един нов “призрак на комунизма” предупреждава “чувството” на принц Чарлз, изразено на фундаменталната за новия вид капитализъм конференция през 2014 г. Същият се прокрадва и в казаното от Кристин Лагард на същата конференция - а именно, че приобщаващият капитализъм представлява “ултимативен отговор на Карл Маркс”, както и, че той е “абсолютен оксиморон” или противоречие - термин, използван по-късно и от Лин де Ротшилд по време на една нейна презентация. Комунизъм или социализъм в новия капитализъм е заподозрян и от близкия до Ватика-

на уебсайт "Inside the Vatican", който в споменатата по-горе статия, пише за критиците, които виждат в него "лошо прикрит социализъм". Други пък смятат, че разпознават в него "конспирация от страна на Ротшилдови и други, които някои отдавна подозират, че наистина управляват задкулисно света." (Виж: <https://insidethevatican.com/magazine/the-council-for-inclusive-capitalism-charade-or-substance/>)

За някои и двете обяснения може да са малко вероятни или "конспиративни", но от гледната точка на казаното от д-р Рудолф Щайнер в началото на 20 в., те са напълно възможни:

"Католическата църква днес не се отличава с наивност – наивни са нейните противници! Именно те не вярват, че тя е велика в посоката, за която говоря, не вярват, че тя отдавна е предвидила, че в Европа ще настъпи това социално състояние, което днес е налице (в Русия - бел. моя.) и че отдавна е взела мерки как да действа в това социално състояние. А това, за което е взела мерки Католическата църква, е да опосредства установяването на най-радикален социализъм, комунизъм! Тази грандиозна предвидливост личи във всичко, което действително има духовни основи" (Виж: Щайнер, Р., Събр. Съч. 198, лекцията от 6 юни 1920, <https://wn.rsarchive.org/GA/GA0198/19200606p01.html>)

Това обяснява необяснимото от икономическа гледна точка присъствие на една религиозна институция като Римокатолическата в икономически съвет като този за приобщаващ капитализъм на семейство Лин и Евелин де Ротшилд. Обяснява и загадъчното предупреждение на принц Чарлз за надвиснала комунистическа заплаха. Обяснява също и акта на напускане на ЕС от страна на Великобритания, финализиран в края на януари 2020 г. в самото начало на разклатилата основите на капитализма криза с Ковид-19. В края на същата година е задействан и Съветът за приобщаващ капитализъм - флагманът на промяната към един "по-добър свят", както се изразява при откриването на втората лондонска конференция по приобщаващ капитализъм през 2015 г. кмета на Лондонското Сити Алдън Яроу. (Виж: https://www.youtube.com/watch?v=z-i-tlHiSa0&ab_channel=InclusiveCapitalism)

"Чувството за комунизъм" на принц Чарлз, заявено в началото на неговата историческа за новия капитализъм реч, може да се обясни и със следните три сведения от д-р Рудолф Щайнер, който по подобен на него начин предвижда бъдещото завръщане на комунизма или социализма на Запад:

"Днес на практика сме залети от нещо, което като най-крайно радикално крило на Запада се изживява в болшевиизма, но Западът ще трябва да преживее как това, което той самият не е пожелал и което е отстранил на Изток, в едно не толкова далечно бъдеще, *ще се върне обратно при него!* И тогава ще настъпи едно забележително себепознание." (Виж: Щайнер, Р., Събр. Съч. 199, лекцията от 21 август 1920 г., или на адрес: <https://wn.rsarchive.org/GA/GA0199/19200821p01.html>)

В друга лекция д-р Щайнер казва:

"Държавите в Средна Европа и Русия трябваше да изпитат на собствен гръб факта, че тази унитарна държава не може да съществува така, както е съществувала досега.

Тези, които още не са засегнати от тази съдба, днес все още вярват, че тя може да бъде избегната. Тя няма да може да бъде избегната, ако хората не схванат правилно идеята за това как лошите условия биха могли да бъдат отстранени чрез човешката воля." (Виж: Щайнер, Р., Събр. Съч. 334, лекцията от 18 април 1920, превод: Сабина Йорданова, или на адрес: <https://www.otizvora.com/2020/10/12493/rudolf-sthayner-ot-unitarnata-durzhava-kum-troichniya-sotsialen-organizum-ga-334-lektsiya-7/>)

В трета лекцията от 18 март 1920 г. се казва:

"Ние виждаме как естествената наука се е издигнала до определени висини, как от възпитанието, което човекът е придобил чрез това естествено-научно мислене, той иска да спечели принципи за социалния съвместен живот на хората — например понастоящем това се вижда на Изток, но за съжаление няма да остане само там. В този Изток се показва, че с естествено-научната социална политика хората не могат да направят друго, освен да организират най-опустошителните човешки инстинкти — да ги организират така, че тази организация да поведе човечеството към неговата гибел." (Виж: Щайнер, Р., Събр. Съч. 334, лекцията от 18 март 1920 г., превод: Сабина Йорданова, или на адрес: <https://www.otizvora.com/2020/07/12257/rudolf-sthayner-ot-unitarnata-durzhava-kum-troichniya-sotsialen-organizum-ga-334-lektsiya-5/>)

Всичко това обяснява повече от странното "пророческо" чувство за комунизъм на принц Чарлз, което надали е само чувство, а по-скоро плод на добра окултна осведоменост, с каквато се отличават западните тайни общества. Парадоксалното е, че мерките, взети от него и останалите от инициативата за приобщаващ капитализъм за борба с комунизма, са... комунистически. Доколкото става ясно, те целят една форма на държавен капитализъм по примера на Китай, който, предвид световния обхват, може да бъде наречен с по-голяма точност свръхдържавен капитализъм - хибрид между някогашния комунизъм и днешния капитализъм, ролята на политбюро на който ще играе Съвета за приобщаващ капитализъм в съюз с Ватикана.

В духа на "Комунистическия манифест" от 1848 можем да кажем, че днес един нов призрак на комунизма броди в Европа - призрактът на комунизма!

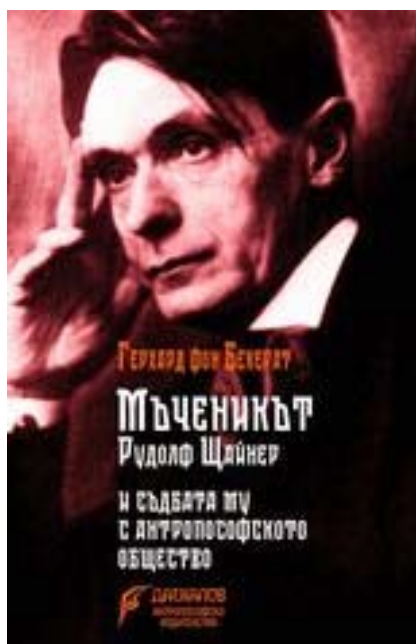
Мартин Атанасов

Нова книга

Това е един от малкото останали трудове, написани от Рудолф Щайнер като книги, а не като лекционни цикли, които издателство „Даскалов“ издава. Остават GA 20 и GA 21. Предстои бъдещото им издаване.

НОВИ КНИГИ - „МЪЧЕНИКЪТ РУДОЛФ ЩАЙНЕР“

„За бъдещето много по-важни са мислите на хората, отколкото техните дела. С течение на времето мислите на миналото се превръщат в дела.“

Рудолф Щайнер
(31. 12. 1916г.)

„Голямото противоречие е, че за бъдещето плодотворни са нашите несъвършенства.“

Рудолф Щайнер
(28. 12. 1918г.)

Книгата с горното заглавие на издателство „Даскалов“ е една от многото подобни на тази тема по света. Обикновено авторите им се опитват да анализират трагедията на Антропософското общество след Коледното събрание и преждевременното заминаване на Рудолф Щайнер. Ако читателят е отскоро в антропософията, може да бъде обхванат от пессимизъм. Едносричният отговор на въпроса: „Успя ли основаването на Новите мистерии?“ с „Да“ или „Не“, е абстрактен и безсмислен, защото става дума за езотерично събитие, с корени в Духовния свят, оказващо влияние на еволюцията на човечеството, на всеки сериозен антропософ и накрая и на самия Рудолф Щайнер. То е повратна точка на времето, а в писмо до Гюнтер Вахсмут и Ернст Леарс, Щайнер пише: „С Коледното събрание Антропософията се превърна от земна в космическа грижа.“ А в лекция от 18. 01. 1924 г. той казва: „Тогаваше случило нещо, което дойде от самия Духовен свят.“

Съвсем основателно можем да си зададем въпроса: „Защо спасяването на човечеството е било поверено освен на Рудолф Щайнер, и на несъвършените пет члена на форщанда, а също и на останалите членове на Антропософското общество?“ Мария Щайнер и Ита Вегман се скарват още на 03. 04. 1925 г. за урната с праха на Рудолф Щайнер, а през 1935 г. Ита Вегман и Елизабет Вреде са изключени от Обществото и то се разделя на две враждуващи помежду си групи. Нима не са овладели сравнително лесното надлично приемане на обидите? Ще цитирам от главата с практически указания на „Как се постигат познания за висшите светове“: „... някой ни нанася обида. Преди окултното обучение... гняв би изпълнил душата ни... Окултният ученик предприема необходимото... в състояние на пълно спокойствие и себеувереност.“ Формалната логика води до еретичната мисъл, че Рудолф Щайнер не познава добре двете си най-близки сътрудници. Така ли е наистина или има и нещо друго?

На самото събрание Рудолф Щайнер казва, че може да

работи само с тези пет човека, които е избрал, поради езотерични причини и е получил съгласието на Духовния свят! От присъстващите около 800 човека, никой няма съмнения само за избора на Мария Щайнер. Ита Вегман и Алберт Щефен тогава са малко известни, а Елизабет Вреде и Гюнтер Вахсмут - още по-малко. Много са се питали защо граф Полцер Ходиц не е избран. Имало е и други достойни личности.

Ситуацията се прояснява малко, когато по-късно от лекциите върху езотеричното разглеждане на кармичните отношения, антропософите научават собствената си карма и факта, че идват от различни окултни потоци. Щайнер поставя задача всеки сам да определи своя окултен поток заради себепознанието („О, човеко, себе си познай!“), а не с цел да работи по-лесно с хората в своя окултен поток. Тъкмо напротив, целта е всеки да насочи вниманието си към другия поток и да положи усилия да го преживява като свой. Нали духовна стойност има само това, за което се полагат усилия. Само в другия поток човек научава необходимото за собствената си еволюция. Всъщност, всички окултни потоци принадлежат към хомогения поток на Михаил в свръхсетивния свят. Така ще може да се въведе ред в кармата, която е объркана след събора от 869 г., когато Духът е елиминиран от човешкото устройство.

Когато в еволюцията трябва да се появи нов духовен импулс, какъвто е случаят с Коледното събрание, развитието е съпроводено с процеси на поляризация и интензификация, за които говори Гьоте. Едва по-късно се постига хармонизация на противоположностите. Между другото, обикновеното мислене е мисленето на Разсъдъчната душа, която вижда противоположностите и избира една от тях по симпатия. Това е временно необходимо, но не краен етап от процеса на познание. Той настъпва с мисленето на Съзнателната душа, която обединява и хармонизира противоречията. Става дума и за бъдещото обединение на северните мистерии, свързани с макрокосмоса и царете и южните мистерии, свързани с микрокосмоса и пастирите. В причастието те са символизирани от хляба и виното. Освен тях, съществуват още и Розенкройцерски поток, който чрез Антропософията ще достигне кулминацията си в Шестата културна епоха, и Манихейството, което след войната на всички против всички ще е активно в голямата Шеста епоха. Манихеите ще се съединяват със Злото, без да стават негова плячка и ще го трансформират в Добро.

И така, Рудолф Щайнер познава много добре силните и слабите страни на членовете на избора от него форщанд. Но по-важното е, че познава потенциала на Висшите има Азове и плодовете на бъдещите им прераждания. Става ясно защо, когато се проявява висшата същност на Ита Вегман, хората изпитват срам от несъвършенствата си, а от Мария Щайнер - страх, и избягват срещите и с двете. За антропософите това е несъзнателна среща съответно с Малкия и Големия Пазач на прага.

В книгата си „Нека човешките същества чуят“, Сергей

Прокофиев обяснява, че при Мария Щайнер, Ита Вегман и Алберт Щефен преобладават съответно мислите, волята и чувствата. Мария Щайнер е от потока на царете, Ита Вегман - на пастирите, а поетът Алберт Щефен е представител на бъдещото Манихейство. Последното е казано от Рудолф Щайнер на Коледното събрание и никак не е случайно, че е избран за заместник председател на Обществото.

Елизабет Вреде е математик, астроном и владее санскрит. Тя е незабележима (идва от бъдещето с преждевременна инкарнация), тиха и спокойна, но когато трябва да се защити истината, от нея избликва справедлив гняв. Тя е много уважавана от тези, които я познават добре - истински розенкройцер. Когато Рудолф Щайнер говори за кулминацията на Антропософското общество в края на 20 век, казва също, че тогава ще има много антропософи, които подобно на Елизабет Вреде ще се инкарнират преждевременно. Кулминацията щеше да се състои, ако след Коледното събрание антропософите бяха активни както във вътрешната си (езотерична), така и във външната си работа. Тогава, може би, Хитлер нямаше да дойде на власт. Според мен, кулминацията е отложена от Михаил и ще се състои, когато има достатъчно на брой антропософи и други хора, които ще могат да противодействат на Ариман.

Гюнтер Вахсмут е пълна противоположност на Елизабет Вреде. Той е адвокат, напълно инкарниран в тялото си, добър медиатор, с бърза и подвижна мисъл. Справя се отлично с външния свят и бюрокрацията. Без него вторият Гьотеанум нямаше да бъде построен. В полярността между него и Елизабет Вреде можем да видим бъдещата съвместна дейност между платоници и аристотелици.

Добре известно е изказването на Рудолф Щайнер, че легендата за цар Артур и рицарите на кръглата маса е свързана със Сетивната душа, легендата за Граала - с Разсъдъчната, а животът на Парсифал - със Съзнателната душа. Пол Макай, който над 20 години е член на форщанда и който се пенсионира преди няколко години, вижда връзката между съдбата на Парсифал и съдбата на Антропософското общество. В легендата за Парсифал се разказва, че Чашата от Тайната вечеря и върхът на копието, с което е бил прободен Христос са запазени от Йосиф от Ариматея. Те имат необикновена сила, предават се от поколение на поколение, но никой не знае къде се намират. Говори се, че се пазят в някакъв замък от 12 рицари и техния водач. Всяка година на разпети петък Чашата се изнася, долита бял гълъб и слага нафора в Чашата. Това дава сила на Граала и който го види, не се нуждае от храна, а ако е болен, оздравява. Но Амфортас, кралят на замъка Монсалват, има болезнена рана, която не спира да кърви и му причинява големи страдания. Виждането на Граала не му помага заради минали грехове. Според едно пророчество, той трябва да чака деня, когато ще дойде този, който ще попита (тук са възможни различни интерпретации): „Какво си направил, за да страдаш толкова много?“ или „Как се докара до това положение?“ Въпросът ще го излекува, но никой не трябва да казва на посетителя, че е необходимо да зададе такъв въпрос. Той трябва да попита сам, воден от собственото си състрадание.

Парсифал е въведен в замъка, но не проявява инте-

рес и състрадание, и е изгонен. След много изпитания, бит, ограбван и какво ли не, той овладява изкуството на меча и никой не може да го победи. Но когато вижда лунния сърп, той си спомня за Граала. Години по-късно среща един мъдър отшелник, с когото водят много разговори. Той се оказва брат на Амфортас. От рицар на меча, Парсифал все повече се превръща в рицар на Словото. Връща се в замъка вече узрял и за втория въпрос: „На кого служи Граалът?“ И сам отговаря: „На тези, които му служат.“ Така, след като е допуснат втори път в замъка, Парсифал става главният пазител на Граала. От антропософска гледна точка Чашата символизира Съзнателната душа, която е съд за Духа Себе или Светия Дух, който ще се развива в Шестата културна епоха.

Такава е съдбата и на Съзнателната душа и Антропософското общество. Съществуват два пътя на еволюция: чрез съзнателни волеви усилия и чрез страдания. След Коледното събрание става възможен първият път. Но подобно на апостолите в маслината градина, антропософите са заспали и Рудолф Щайнер ги напуска преждевременно. Ние виждаме, че дори Парсифал (висшият посветен Мани и бъдещ водач на Шестата голяма епоха), който беше допуснат в замъка на Граала, не беше съзнателно буден и трябваше да бъде изгонен. Но той не се отказва след първия неуспех и след много страдания и изпитания се издига до Пазител на Граала. Ситуацията с Антропософското общество е същата. Стоим на пътя на страданията и изпитанията. Подобно на Парсифал можем да си зададем въпроса: „На кого служи Коледното събрание?“ и да си отговорим: „На тези, които му служат“.

В края на книгата, авторът на „Мъченикът Рудолф Щайнер“ предлага Антропософското общество да се саморазпусне и инициативите от местните групи да формират свои обединения, които биха могли да доведат до национални общества и евентуално до световно общество, но основано на друг принцип. Обикновено след смъртта на основателите на религии и други духовни движения започва разделянето на секти и течения, които след това никога не се обединяват. Вероятно Антропософското общество е първото, при което след неизбежното разделяне, след Втората световна война следва обединение. Според мен в този си вид то е необходимо като външна институция, защото не пречи на вътрешната езотерична работа на членовете и не се намесва в работата на дъщерните инициативи - ферми, училища, болници, банки, магазини и т.н. Пример за сравнително успешна нова инициатива, възникнала от самите антропософи след Втората световна война, са кемпхилите. Разбира се, както ние, така и външните инициативи сме далеч от съвършенство. Но съвършенството е в края на еволюцията, а не сега. Като противодействие на песимизма на автора се опитвам да вдъхна оптимизъм на читателите с двата цитата под заглавието на статията. Пред всеки антропософ стои изборът, предложен от Рудолф Щайнер във връзка с Коледното събрание, който цитирам по памет: „Значението на Коледното събрание се превръща във всичко или нищо за всеки един от нас.“

Йордан Димитров

Човешките сърца могат да достигнат Бог

Може да е тъмно и студено
въпреки, че не е зима.
Вековете се рушат, започват да се
движат.
Бурята е буря на течащото, на
размразяващото
наводнение на идващата пролет.
Благодарим ти, Господи! Сега е нашето
време.
Сега, когато злото отвсякъде ни среща
и няма то да ни остави, докато не
направим
най-голямата стъпка на душата,
която някога човек е правил.
Делото сега е със размера на душата.
Инициативата ни е изследване на Бога.
Защо и за какво си ти създаден?
Трябваше хиляди години да те будят,
но ще се събудиш ли, за Бога?

Christopher Fry (1907 – 2005)
Пиесата „Сънят на затворника“ 1951
Превод: **Йордан Димитров**

Скъпи приятели,

Празникът Рождество е празник на новото начало и надеждата, на тихия уют на дома и съкровенията връзка с най-близките. Ето защо малкият Исус не би могъл да се роди в страноприемница или хан - място, където човешката тъпла се отдава на фриволност и забавление. Той трябва да дойде в света в тишина и уединение, без да е в съприкосновение с аурата на човешкото лекомислие. Защото раждането Му поставя началото на Великата мистерия на спасението, извоювано от Христос. И днес всеки от нас може да намери в душата си уединеното кътче, където нежно, като мъждукане на свещичка живее детското начало, стоплено от близостта с Духа и безрезервната вяра в доброто. Нека това рождествено настроение ни дава топлина и сигурност, светлина и ведър поглед към обещащото бъдеще!

Честит празник на всички! Честито ново начало, честита нова надежда, честито Рождество!

От редакцията

АНТРОПОСОФСКИ ГРУПИ

ВАРНА

Антропософска група
„**Михаилова ковачница**“
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

СОФИЯ

Група „**Михаил**“
Лалка Фингарова, тел. (02) 868 99 49;
0888 263 741

Антропософско лечебно пеене
Аудитум - Вслушване
Калина Радичева 0888 227 017
Красимира Калчева 0878 909 312

Антропософски кръг „**Аристотел**“
Доц. д-р Иванка Кирова,
тел. (02) 831 78 74

Група „**Рудолф Щайнер**“
Александър Бояджиев
тел. 0888 406 095

Група „**Ариадна**“
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 7643; 0879 923 866

Група „**ЛОГОС**“
Константин Йорданов
тел. 0894 515 355

Група „**Космософия**“
Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

Курсове по антропософска социална арт-терапия

За връзка:
Снежана Бечева 0887 049 946
Вихра Калапишева 0887 152 335.

СТАРА ЗАГОРА

Група „**Антропос-София**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Група „**Рудолф Щайнер**“
Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509

Евритмия за деца и възрастни
Диана Демирева, тел. 0887559777,

Социална художествена терапия
„**Дъгата на Дочка**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

БУРГАС

Антропософска група
Димитър Колев 0889 611 444

ЯМБОЛ

Група „**Светлина**“
д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

ПЛЕВЕН

Група „**Михаил**“
Моника Хаджиева тел. 0878 250 730

ПЛОВДИВ

Група „**Мани**“
Тони Кюмюджиян-0888992862
Мартин Атанасов-0883604339

ФОНД за НАБИРАНЕ на СРЕДСТВА за закупуване на Антропософски дом в София (към АОб)

Дарителски сметки:
BGL BG24UNCR76301075590031
USD BG10UNCR76301175509595
EUR BG07UNCR76301475508630

Текуща наличност: 6175 лв.

За контакти:

Георги Акабалиев – 0878 398 509
Александър Бояджиев – 0888 406 095
БЛАГОДАРИМ !

Скъпи приятели, уважаеми читатели на „**Антропософски вест**“, Всеки, който желае да изкаже мнение или коментар по разискваните в настоящия и бъдещите броеве на вестника теми, може да ни пише на e-mail: vestnik@aobg.org . **Очакваме ви.**
От редакцията

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Христина Ангелова
Веселина Велкова
Диана Ботушарова
Георги Акабалиев
Тел: 0889 291988; 0897 728885
e-mail: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

Отговорност за съдържанието на публикуваните материали носят единствено техните автори.